

FLASH EUROBAROMETER 584

Izazovi i prioriteti EU-a

Izvješće EUROBAROMETERA
lipanj 2026.

Flash Eurobarometar
Izazovi i prioriteti EU-a

Anketa koju je proveo Demoscopy na zahtjev Glavne uprave za komunikaciju (Odjel za javno mišljenje i građanski angažman Glavne uprave COMM)

Ovaj dokument ne predstavlja stajalište Europske komisije. Tumačenja i mišljenja sadržana u njemu isključivo su ona autora.

Naziv projekta

Flash Eurobarometar br. 584 – Izazovi i prioriteti EU-a

Izvešće

HR

Katalogni broj

NA-01-26-031-EN-N

ISBN

978-92-68-41278-7

doi: 10.2775/2560997

© Europska unija, 2026.

<https://europa.eu/eurobarometer>

*Europo
Demokratio
Esperanto*

Dokument koji je pripremio Pierre Dieumegard za [Europokune](#) – Europa zajedno – i [Esperanto europske demokracije](#).

Svrha ovog "privremenog" dokumenta je omogućiti većem broju ljudi u Europskoj uniji da postanu svjesni dokumenata koje je proizvela Europska unija (i koji se financiraju njihovim porezima).

Ako nema prijevoda, građani su isključeni iz rasprave.

Taj dokument „E urobaromete r“ [postojao je samo na engleskom jeziku](#) u datoteci u pdf formatu. Od početne datoteke stvorili smo odt datoteku, koju je pripremio softver Libre Office, za strojno prevođenje na druge jezike. Rezultati su sada [dostupni na svim službenim jezicima](#).

Poželjno je da uprava EU-a preuzme prijevod važnih dokumenata. „Važni dokumenti“ nisu samo zakoni i propisi, već i važne informacije potrebne za zajedničko donošenje utemeljenih odluka.

Kako bismo zajedno raspravljali o zajedničkoj budućnosti i omogućili pouzdane prijevode, međunarodni jezik Esperanto bio bi vrlo koristan zbog svoje jednostavnosti, pravilnosti i točnosti.

Kontaktirajte nas :

[Kontaktu nin-Ek ! Europo kune!](#)

<https://e-d-e.org/-Kontakti-EDE>

Sadržaj

Uvod.....	4
Ključni nalazi.....	6
1. Izloženost i rizici s kojima se djeca suočavaju na društvenim mrežama.....	8
1.1 Izloženost i odgovori na lažne i obmanjujuće informacije na internetu.....	8
1.2 Rizici s kojima se djeca suočavaju na internetu i njihova zaštita.....	12
2. Percepcija demokracije i vladavine prava.....	15
2.1 Utvrđivanje stupova demokracije.....	15
2.2 Mješovito zadovoljstvo vladavinom prava na nacionalnoj razini i razini EU-a.....	17
2.3 Skepticizam u pogledu djelovanja građana kako bi se utjecalo na donošenje odluka u EU-u.....	21
3. Energetska kriza.....	24
3.1 Energija iz obnovljivih izvora, vodeća mjera za odmak od fosilnih goriva.....	24
3.2 Rast cijena energije: smanjenje potrošnje umjesto strukturnih promjena.....	26
4. Percepcija trgovinske politike i gospodarskog suvereniteta.....	28
4.1 Suradnja u trgovinskim pregovorima.....	28
4.2 Diversifikacija trgovinskih odnosa.....	30
5. Percepcija glavnih izazova EU-a.....	31
5.1 Percepcija Europljana o glavnim izazovima EU-a.....	31
5.2 Prioriteti koje Europljani očekuju od EU-a.....	35
6. Sigurnost i obrana EU-a.....	38
6.1 Percipirana prijetnja nacionalnoj sigurnosti i potpora obrambenoj autonomiji EU-a.....	38
6.2 Povjerenje u EU za jačanje sigurnosti i obrane.....	41
7. Tehničke specifikacije.....	44
8. Questionnaire.....	46

Uvod

Europska unija prolazi kroz razdoblje znatne političke, gospodarske i društvene nesigurnosti. Sigurnosna i obrambena pitanja, strateška autonomija, energetska pritisci, konkurentnost, demokratska otpornost i dezinformacije postali su ključni elementi javne rasprave o budućnosti EU-a. Taj se kontekst odražava u nedavnim dokazima Eurobarometra: 68 % Europljana slaže se da je sigurnost njihove zemlje ugrožena u trenutačnom međunarodnom kontekstu, što je zajedničko svim državama članicama.¹ U tom kontekstu percepcija građana važan je pokazatelj razumijevanja uloge, prednosti i ranjivosti EU-a u državama članicama. U prethodnom istraživanju Flash Eurobarometra, objavljenom u rujnu 2025., već su se razmatrala stajališta građana o budućnosti Europske unije, uključujući njihovu razinu optimizma, procjenu glavnih prednosti i izazova EU-a te njihova očekivanja u pogledu ključnih prioriteta politike. Njezini rezultati ukazali su na kontinuiranu važnost tih tema i potvrdili potrebu za praćenjem razvoja javnog mnijenja u okruženju koje se brzo mijenja.

Europska komisija stoga pokreće novi Flash Eurobarometar kako bi ažurirala i produbila dostupne dokaze o stajalištima građana o izazovima i prioritetima s kojima se Europska unija suočava 2026. Anketom će se mjeriti način na koji ljudi u 27 država članica EU-a percipiraju glavne probleme s kojima se Unija suočava, područja u kojima smatraju da bi im trebalo posvetiti prioritetnu pozornost te način na koji vide širi smjer EU-a kao odgovor na trenutačne i nove pritiske. Zadržat će se i ograničen broj pokazatelja trendova iz prethodnog vala, čime će se omogućiti procjena promjena tijekom vremena o odabranim ključnim temama kao što su optimizam u pogledu budućnosti EU-a, percipirane prednosti i izazovi, prioriteti politika, demokracija, gospodarsko povjerenje i sigurnost. Upitnik će se istodobno baviti pitanjima koja su posebno važna za trenutačni program, uključujući obranu, stratešku autonomiju, položaj EU-a u svijetu, energetska krizu, inovacije, pojednostavnjenje i dezinformacije.

Rezultati će pružiti pravodobne i usporedive dokaze za potporu Komisijinim aktivnostima strateškog promišljanja i komunikacije prije govora o stanju Unije u rujnu 2026.

U ime Europske komisije, Glavne uprave za komunikaciju (GU COMM, Odjel za javno mišljenje i angažman građana), Demoskopija je intervjuirala opću populaciju u dobi od 15 godina i stariju u svih 27 država članica Europske unije (EU).

Od 19. do 24. lipnja 2026. provedeno je 25.904 intervjua s pomoću računalno potpomognutog internetskog intervjua (CAWI) s oko 1000 intervjua provedenih u većim zemljama i 500 intervjua u manjim zemljama (LU, CY, MT).

1 Flash Eurobarometar 574, Europska unija u području obrane i svemira, Europska komisija, GU DEFIS, siječanj 2026., [Europska unija u području obrane i svemira – istraživanje Eurobarometra](#)

Flash Eurobarometar Izazovi i prioriteti EU-a

Bilješke

- Ponderirani su anketni podaci
- Rezultati istraživanja podliježu dopuštenim odstupanjima pri uzorkovanju, što znači da ne moraju sve očite razlike među zemljama ili skupinama biti statistički značajne.
- Ako su ispitanici mogli odabrati više odgovora, zbroj postotaka odgovora može biti veći od 100 %.
- U ovom izvješću zemlje se navode službenom kraticom kako je navedeno u nastavku.

BE	Belgija	FR	Francuska	NL	Nizozemska
BG	Bugarska	HR	Hrvatska	AT	Austrija
CZ	Češka	IT	Italija	PL	Poljska
DK	Danska	CY	Rep. Cipra*	PT	Portugal
DE	Njemačka	LV	Latvija	RO	Rumunjska
EE	Estonija	LT	Litva	SI	Slovenija
IE	Irska	LU	Luksemburg	SK	Slovačka
EL	Grčka	HU	Mađarska	FI	Finska
ES	Španjolska	MT	Malta	SE	Švedska

Cipar kao cjelina jedna je od 27 država članica EU-a. Iz praktičnih razloga razgovori su provedeni samo u dijelu zemlje koji je pod kontrolom vlade Republike Cipra.

Ključni nalazi

Izloženost i rizici s kojima se djeca suočavaju na društvenim mrežama

- 58 % Europljana naišlo je na sadržaj za koji nisu bili sigurni da je pouzdan u posljednjih sedam dana, a 57 % na sadržaj za koji su vjerovali da je lažan ili obmanjujući. 42 % ispitanika smatra da su se susreli sa sadržajem koji bi mogao biti dio stranog pokušaja da utječu na njihovo mišljenje, a taj se udio povećava na 55 % u Estoniji i 54 % u Latviji, u usporedbi s 35 % u Nizozemskoj i Belgiji.
- Kad su suočeni sa sumnjivim sadržajem, Europljani su gotovo ravnomjerno podijeljeni između provjere u odnosu na druge izvore (33 %) i jednostavnog ignoriranja (32 %). Samo 15 % ga prijaviti na platformu, 15 % razgovarati s prijateljima ili obitelji, a 5 % ga podijeliti na internetu.
- Europljani se zalažu za čvršće odgovore na pogrešne informacije utemeljene na pravilima: jače sankcije protiv nezakonitog sadržaja (44 %) i stroža pravila o platformama (40 %) dvije su najčešće odabrane mjere, prije obrazovanja i medijske pismenosti (29 %).
- Sedam od deset Europljana zabrinuto je zbog rizika s kojima se djeca suočavaju na internetu, od zlostavljanja na internetu ili uznemiravanja (71 %) do mamljenja na internetu ili seksualnog iskorištavanja (70 %). Većina je zabrinuta zbog svakog rizika u svakoj državi članici.
- 63 % Europljana želi obvezujuća pravila na razini EU-a kojima se djeci ograničava pristup društvenim medijima prema dobi: 36 % ispitanika zalaže se za izravnu zabranu pristupa ispod određene dobi, a 27 % za odgođeni pristup. Potpora premašuje 50 % u svakoj državi članici.

Percepcija demokracije i vladavine prava

- Sloboda govora (34 %), slobodni i poštjeni izbori (32 %) te poštovanje vladavine prava i temeljnih prava (31 %) smatraju se najvažnijim stupovima demokracije u EU-u.

- 51 % Europljana zadovoljno je poštovanjem vladavine prava u svojoj zemlji, u odnosu na 47 % na razini EU-a (uz jednako 47 % nezadovoljnih). Nacionalno zadovoljstvo kreće se od 91 % u Luksemburgu do 29 % u Bugarskoj.
- Nijedan oblik građanskog djelovanja izvan izbora ne smatra se djelotvornim većinom: izravno sudjelovanje građana (npr. europska građanska inicijativa) na vrhu je popisa s 46 %, dok se članstvo u udruzi ili nevladinoj organizaciji smatra najmanje učinkovitim djelovanjem (35 %).

Energetska kriza

- Razvoj većeg kapaciteta za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora vodeća je mjera koju Europljani povezuju s prelaskom EU-a s fosilnih goriva, koja se prije svega navodi za 35 %, a ukupno za 56 %, znatno ispred mjera energetske učinkovitosti (40 %) i nuklearnih rješenja (32 %).
- Suočeni s rastućim cijenama energije, Europljani uglavnom prilagođavaju svoje ponašanje umjesto da ulažu u strukturna rješenja: 31 % ispitanika smanjilo je ukupnu potrošnju električne energije, a 27 % ih je pomnije pratilo potrošnju energije, u usporedbi sa samo 16 % ispitanika koji su ulagali u učinkovite uređaje i 14 % ugradili rješenja za obnovljive izvore energije. 11 % uopće nije poduzelo nikakve mjere.

Trgovina: diversifikacija i suradnja na razini EU-a

- 65 % Europljana slaže se da bi EU trebao ojačati svoju gospodarsku neovisnost diversifikacijom svojih trgovinskih odnosa, a 62 % smatra da države članice postižu bolje rezultate zajedničkim pregovorima na razini EU-a. Većina podržava obje izjave u svakoj državi članici.
- Povjerenje u EU najjači je pokretač potpore: sporazum o trgovinskoj suradnji na razini EU-a iznosi 72 % među onima koji vjeruju EU-u, u usporedbi s 49 % među onima koji to ne čine.

Percepcija glavnih izazova i prioriteta EU-a

Flash Eurobarometar
Izazovi i prioriteti EU-a

- Trošak života (39 %) i dalje je glavni problem Europljana prije rata u Ukrajini (33 %) i nezakonitih migracija (32 %). Od rujna 2025. povećala se zabrinutost zbog troškova života (+10 postotnih bodova), a smanjila se zabrinutost zbog rata u Ukrajini (–14 postotnih bodova).
- Na pitanje što bi EU trebao dati prioritet, Europljani stavljaju nezakonitu migraciju (25 %) te sigurnost i obranu (24 %) neposredno ispred klimatskih promjena (21 %) i rata u Ukrajini (20 %), na mnogo strožu skupinu od glavnih izazova EU-a.

Sigurnost i obrana EU-a

- 52 % Europljana slaže se da je sigurnost njihove zemlje ugrožena, što je za 16 postotnih bodova manje od siječnja 2026. Unatoč tom padu, 68 % ispitanika slaže se da bi EU trebao ojačati svoje kapacitete za samostalnu obranu, što je većina u svakoj državi članici.
- 56 % Europljana vjeruje da će EU ojačati sigurnost i obranu te bolje zaštititi svoje građane, što je za 4 postotna boda više od siječnja 2026., što je manja većina od potpore načelu autonomne obrane EU-a.

1. Izloženost i rizici s kojima se djeca suočavaju na društvenim mrežama

1.1 Izloženost i odgovori na lažne i obmanjujuće informacije na internetu

U praksi, većina Europljana nailazi na sadržaj sumnjive pouzdanosti svaki tjedan

U praksi je izloženost sumnjivom pouzdanom internetskom sadržaju raširena. Pitanje koje se odnosilo samo na posljednjih sedam dana, kratak vremenski okvir, a ipak je više od jednog Europljanina od dva (58 %) naišlo na sadržaj za koji nisu bili sigurni da je pouzdan, uključujući oko jednog od pet (22 %) na dnevnoj ili gotovo dnevnoj osnovi. Sličan udio (57%) naišao je na sadržaj za koji su vjerovali da je lažan ili obmanjujući, opet oko jedan od pet (21%) svaki dan ili gotovo svaki dan. Percipirana izloženost vanjskom upletanju nešto je manje raširena, ali daleko od marginalne: 42 % ispitanika naišlo je na sadržaj za koji vjeruju da bi mogao biti dio pokušaja strane zemlje ili organizacije da utječe na njihovo mišljenje. Iako je to i dalje ispod 50 %, i dalje je vrlo značajan udio.

Hrvatskoj, Grčkoj i Rumunjskoj, gdje se kreće od oko 65 % do 72 %, a najniža u Francuskoj (50 %), Njemačkoj (52 %), Nizozemskoj (53 %) i Belgiji (54 %). Rangiranje je gotovo identično za sadržaj za koji ispitanici smatraju da je lažan ili obmanjujući.

Percipirana izloženost vanjskom upletanju se razlikuje. Ovdje se pojavljuje jasan zemljopisni obrazac jer su zemlje koje izvješćuju o najčešćoj izloženosti one na istočnom boku EU-a, najbliže Rusiji. Najmanje jednom tjedno 55 % ispitanika u Estoniji, 54 % u Latviji, 52 % u Litvi, 50 % u Rumunjskoj i 49 % u Poljskoj nailazi na sadržaj za koji smatraju da bi mogao biti dio pokušaja strane zemlje ili organizacije da utječe na mišljenje, u usporedbi s prosjekom EU-27 od 42 %. Najniža je izloženost u Nizozemskoj i Belgiji (35 %), Francuskoj (37 %) i Njemačkoj (38 %). Razlika je još veća u pogledu suprotnog odgovora: otprilike svaki četvrti ispitanik u Njemačkoj i Nizozemskoj kaže da se nikad

Q13 U posljednjih sedam dana, koliko često ste naišli na informacije na internetu koje ...

Several times a week

■ Svakodnevno ili gotovo svaki dan ■ Nekoliko puta tjedno ■ Manje često ■ Nikada ■ Ne znam

Nismo bili sigurni je li to bilo pouzdano.

Za koje se vjeruje da su lažni ili obmanjujući

Vjerovalo se da je to bio dio pokušaja strane zemlje ili organizacije da utječe na vaše mišljenje.

Sumnja u informacije je općenita, ali percipirano strano uplitanje je najviše na istočnom boku.

Učestalost izloženosti razlikuje se diljem EU-a, ali zemlje koje izvješćuju o najčešćim izloženostima to obično čine za sve tri stavke odjednom. Redovita izloženost, barem jednom tjedno, sadržaju sumnjive pouzdanosti najviša je u baltičkim državama,

ne susreće s takvim sadržajem, nasuprot otprilike jednom od osam ispitanika u baltičkim državama. Nekoliko zemalja u kojima postoji velika opća sumnja u informacije, kao što su Hrvatska i Grčka, ipak izvješćuje o znatno manjoj percipiranoj izloženosti vanjskom upletanju (45 % i 44 %), što upućuje na to da se široka skepticizam o

internetskom sadržaju ne pretvara automatski u osjećaj namjerne inozemne manipulacije.

upućuje na to da je aktivno širenje sadržaja za koji se vjeruje da je lažan i dalje ograničeno.

Često izlaganje prvenstveno je potaknuto korištenjem društvenih medija, a time i dobi

Način na koji se ta izloženost raspodjeljuje slijedi prilično jednostavnu logiku: što više osoba koristi društvene medije kako bi bila informirana, to je vjerojatnije da će naići na sadržaj koji smatra nepouzdanim. Korištenje društvenih medija za informacije daleko je najjači faktor. Dnevni korisnici izvješćuju o tjednoj izloženosti sadržaju upitne pouzdanosti mnogo češće nego nekorisnici (63 % u odnosu na 34 %), a razlika je i dalje šira kad je riječ o percipiranom vanjskom upletanju (48 % u odnosu na 17 %, pri čemu 41 % nekorisnika tvrdi da nikad ne nailazi na takav sadržaj). Prisutan je i učinak na dob, iako je vjerojatno da će biti djelomično povezan s upotrebom društvenih medija jer su mladi najteži korisnici tih platformi. Ispitanici u dobi od 15 do 24 godine najvjerojatnije će prijaviti čestu izloženost, 71 % za sadržaj sumnjive pouzdanosti i 53 % za sumnju na vanjsko upletanje, u usporedbi s 51 % odnosno 32 % među osobama u dobi od 55 i više godina. Ovo je zrcalna slika uzorka uočenog zbog zabrinutosti zbog rizika s kojima se suočavaju djeca, gdje su se istaknuli stariji ispitanici. Druge varijable upućuju u istom smjeru. Ispitanici koji se ne bave profesionalnom djelatnošću, od kojih je većina umirovljena, među najmanje su izloženima (51 % i 32 %), dok spol, obrazovanje i područje boravišta čine malu razliku.

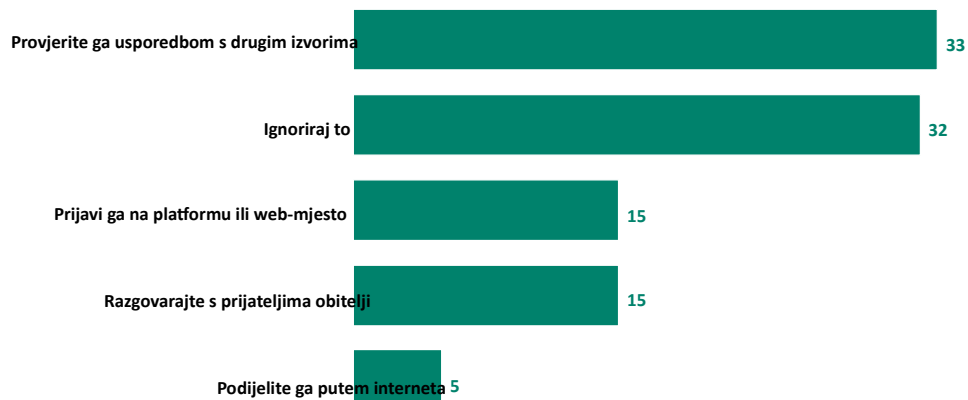
Europljani su podijeljeni između provjere sumnjivog sadržaja i jednostavnog ignoriranja

Kad naiđu na informacije za koje smatraju da bi mogle biti lažne ili obmanjujuće, Europljani su podijeljeni na dvije vrlo različite reakcije gotovo jednake težine. Trećina ih provjerava uspoređujući ih s drugim izvorima (33 %), dok ih gotovo svi jednostavno zanemaruju (32 %). Provjera je stoga najčešći odgovor, ali samo uz usku marginu u odnosu na odustajanje od sudjelovanja. Ostale reakcije su rjeđe: 15% prijavljuje sadržaj na platformu ili web stranicu, a isti dio (15 %) raspravlja o njemu s prijateljima ili obitelji. Vrlo mali broj ispitanika kaže da ga dijele na internetu (5 %), što

Flash Eurobarometar

Izazovi i prioriteti EU-a

Q14 Kada na internetu naiđete na informacije za koje mislite da bi mogle biti lažne ili obmanjujuće, što obično radite (moguće je više odgovora)

Ravnoteža između provjere i ignoriranja uvelike se razlikuje među zemljama

Iako su provjere i zanemarivanje gotovo povezani na razini EU-a, ravnoteža između njih znatno se razlikuje među državama članicama. Udio koji provjerava informacije u odnosu na druge izvore prilično je stabilan, ali udio koji ih jednostavno ignorira kreće se od otprilike jedan od pet do više od četiri od deset. Provjera očito prevladava u Estoniji (40 % provjera u odnosu na 22 % zanemarivanje), kao i u Poljskoj, Austriji i Rumunjskoj, dok zanemarivanje prevladava u Danskoj (41 % zanemarivanje u odnosu na 24 % provjera), Hrvatskoj (44 % zanemarivanje u odnosu na 28 % provjera), Nizozemskoj (42 % zanemarivanje u odnosu na 27 %) i Irskoj (40 % zanemarivanje u odnosu na 27 % provjera). Sklonost prijavljivanju sadržaja na platformu također varira, od oko 10 % u Finskoj i Latviji do više od 20 % u Portugalu, Cipru i Rumunjskoj.

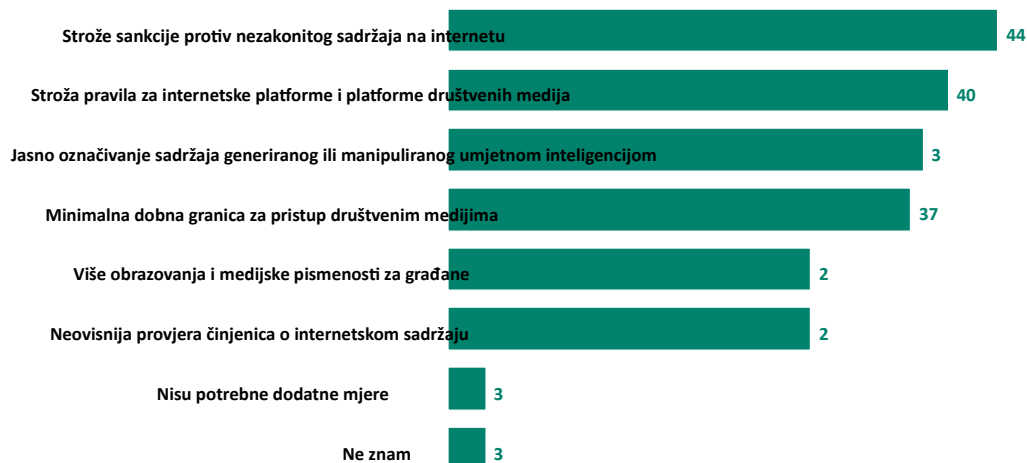
Europljani daju prednost čvršćim mjerama koje se temelje na pravilima, a ne blažim mjerama

Na pitanje koje bi mjere trebale biti prioritet kako bi se smanjio negativan učinak lažnih ili obmanjujućih informacija na internetu i koje bi mjere mogle odabrati najviše dvije, Europljani daju prednost strožim mjerama koje se temelje na pravilima. Četiri najčešće odabrana područja su regulatorne prirode i klasteri koji su međusobno usko povezani: strože

sankcije protiv nezakonitog internetskog sadržaja (44 %), stroža pravila za internetske platforme i platforme društvenih medija (40 %), jasno označivanje sadržaja generiranog ili manipuliranog umjetnom inteligencijom (38 %) i minimalni dobni prag za pristup društvenim medijima (37 %). Mjere koje se oslanjaju na osnaživanje građana niže su: više obrazovanja i medijske pismenosti te neovisnije provjeravanje činjenica odabire 29 % ispitanika. Gotovo nitko ne smatra da nisu potrebne dodatne mjere (3 %), što upućuje na gotovo opću potražnju za djelovanjem.

Flash Eurobarometar Izazovi i prioriteti EU-a

15. pitanje Koje bi od sljedećih mjera, ako postoje, trebalo dati prednost kako bi se smanjio negativan učinak lažnih ili obmanjujućih informacija na internetu ? (moguće je više odgovora, najviše 2)

Regulatorne mjere vode u gotovo svim državama članicama

Prednost se daje regulatornim mjerama u cijeloj Europskoj uniji. Strože sankcije protiv nezakonitog internetskog sadržaja i stroža pravila za internetske platforme i platforme društvenih medija među najčešćim su mjerama u gotovo svakoj državi članici. Potpora strožim sankcijama najveća je u Portugalu (52 %), Francuskoj (50 %) te Španjolskoj i Rumunjskoj (49 %), a najniža u Latviji (31 %). Mjere koje se oslanjaju na osnaživanje građana, odnosno više obrazovanja i medijske pismenosti te neovisnije provjeravanje činjenica, niže su u većini zemalja. Svugdje samo mala manjina smatra da nisu potrebne dodatne mjere.

1.2 Rizici s kojima se djeca suočavaju na internetu i njihova zaštita

Opsežna i intenzivna zabrinutost zbog rizika

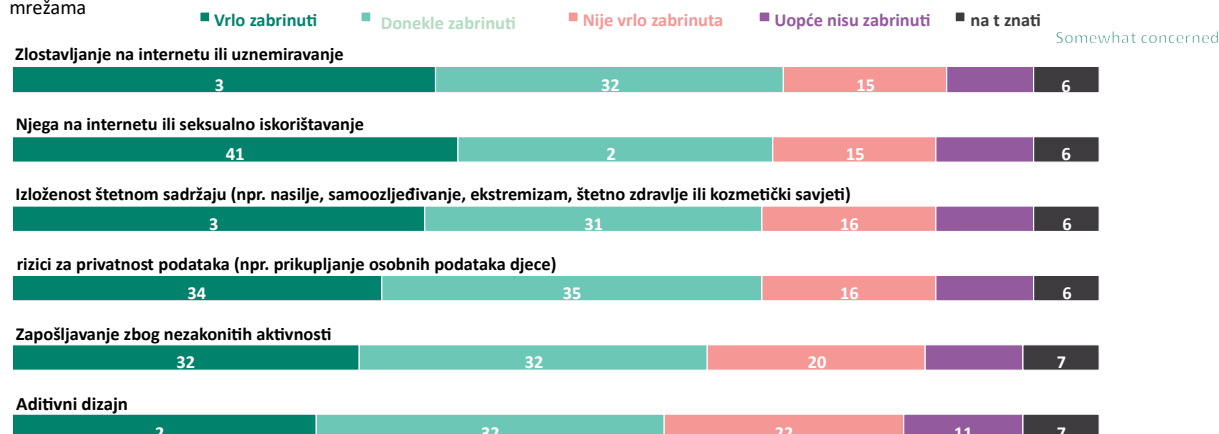
Djeca se suočavaju s internetom. Rezultati pokazuju da je vrlo velik udio Europljana zabrinut zbog različitih rizika s kojima se djeca mogu suočiti na društvenim mrežama. Za svaki od ispitanih rizika gotovo sedam od deset ispitanika izjavilo je da su zabrinuti, a izmjerene razine općenito su prilično blizu jedna drugoj. Zabrinutost je najveća kad je riječ o zlostavljanju ili uznemiravanju na internetu (71 %) i mamljenju na internetu ili seksualnom iskorištavanju (70 %), nakon čega slijedi izloženost štetnim sadržajima kao što su nasilje, samoozljeđivanje ili ekstremizam (69 %) i rizici za privatnost podataka (69 %). Nešto je niži, iako ga još uvijek dijeli jasna većina, za novačenje za nezakonite aktivnosti (64 %) i stvaranje ovisnosti o platformama (60 %). Baš kao što je primjetan intenzitet ove zabrinutosti. Znatno je udio ispitanika koji tvrde da su "vrlo zabrinuti", a ne samo "nešto zabrinuti". Gotovo četiri od deset Europljana vrlo su zabrinuti zbog mamljenja na internetu ili seksualnog iskorištavanja (41 %), zlostavljanja na internetu ili uznemiravanja (39 %) i izloženosti štetnom sadržaju (38 %). Udio je nešto niži kad je riječ o rizicima za privatnost podataka (34 %), zapošljavanju za nezakonite aktivnosti (32 %) i dizajnu koji stvara ovisnost (28 %), ali je i dalje visok u apsolutnom

smislu. Važno je naglasiti da je to pitanje postavljeno svim Europljanima, a ne samo roditeljima, što čini širinu brige još upečatljivijom. Naposljetku, samo 6 % do 7 % ispitanika odgovorilo je „ne zna” za bilo koji rizik, što pokazuje da se Europljani lako mogu izjasniti o tim pitanjima.

Većina je zabrinuta u svakoj državi članici EU-a

U svakoj državi članici većina ispitanika zabrinuta je zbog svakog od ispitanih rizika. Čak i u zemljama u kojima je zabrinutost najniža, kao što su Belgija, Njemačka, Francuska, Mađarska i Austrija, oko šest od deset ispitanika zabrinuto je zbog svakog rizika. Stoga se nijedna nacionalna javnost ne ističe kao općenito nezabrinuta, a uočene razlike među zemljama prije svega su razlike u stupnju. Zabrinutost je veća u nekoliko južnih i istočnih država članica, od kojih su većina manje zemlje. Kad je riječ o izloženosti štetnom sadržaju, udio predmetnih ispitanika kreće se od 63 % u Nizozemskoj i 64 % u Njemačkoj i Belgiji do 0 % u Irskoj i 1 % u Portugalu te doseže gotovo 0 % na Malti i Cipru. Usporedivi raspon prisutan je za mamljenje na internetu ili seksualno iskorištavanje, od 64 % u Nizozemskoj do više od 90 % na Cipru, a za zlostavljanje na internetu ili uznemiravanje najčešći je zajednički problem od svih, koji se kreće od 64 % u Njemačkoj do 95 % na Malti. Neke se zemlje ističu posebnim rizicima: zabrinutost zbog zapošljavanja za nezakonite aktivnosti, primjerice,

Q11 Koliko ste zabrinuti zbog sljedećih rizika s kojima se djeca suočavaju na društvenim mrežama

iznosi 72 % u Rumunjskoj i Slovačkoj, što je znatno iznad prosjeka EU-27 od 64 %. Među šest rizika nacionalne razine zabrinutosti obično se podudaraju: ako su ispitanici više zabrinuti zbog jednog rizika, obično su i više zabrinuti zbog drugih. Portugal, Estonija, Irska i Litva iznad su prosjeka EU-27 u svih šest rizika, dok su Francuska, Njemačka, Belgija i Mađarska ispod njega u svakom od njih. Najjasnija iznimka je dizajn koji stvara ovisnost, koji pokazuje najveće razlike među zemljama, od 50 % u Francuskoj i 52 % u Švedskoj do 90 % na Malti. Francuska i Švedska znatno su manje zabrinute zbog tog rizika nego zbog drugih, dok je Slovenija ispod prosjeka EU-27 kad je riječ o većini rizika, ali iznad njega kad je riječ o dizajnu koji stvara ovisnost. Stoga se čini da se zabrinutost zbog utvrđenih opasnosti na internetu, kao što su mamljenje ili kiberzlostavljanje, ravnomjernije dijeli diljem Unije nego zabrinutost zbog načina na koji su platforme osmišljene kako bi privukle pozornost djece.

Dob, daleko više od roda, izaziva zabrinutost, a osobe starije od 55 godina najviše su zabrinute

Zabrinutost zbog rizika s kojima se djeca suočavaju na internetu nešto je veća među ženama nego među muškarcima, iako je razlika i dalje skromna. W omen je nešto više zabrinut od muškaraca zbog dotjerivanja na internetu ili seksualnog iskorištavanja (72 % u odnosu na 6 %) i izloženosti štetnom sadržaju (70 % u odnosu na 6 %), uz usporedive nedostatke u pogledu drugih rizika. Najznačajnija razlika odnosi se na dob. Ispitanici u dobi od 55 i više godina znatno su zabrinutiji od mlađih, a to vrijedi za sve ispitane rizike. Na primjer, 75 % osoba u dobi od 55 godina i više zabrinuto je zbog izloženosti štetnom sadržaju, 76 % zbog dotjerivanja na internetu i kiberzlostavljanja, a 75 % zbog rizika za privatnost podataka, u usporedbi sa 62 %, 64 %, 65 % odnosno 62 % osoba u dobi od 25 do 39 godina. Druge dobne skupine prilično su blizu jedna drugoj. Važno je napomenuti da su osobe u dobi od 25 do 39 godina zapravo najmanje pogođene skupine, iako će ta dobna skupina vjerojatno uključivati visok udio roditelja male djece. Prema zanimanju, ispitanici koji nisu u profesionalnoj djelatnosti najviše su zabrinuti, oko 75 % u pogledu većine rizika. Ovaj rezultat je

vjerojatno djelomično zbunjujuć s dobi, jer je ova skupina uglavnom sastavljena od starijih, umirovljenih ljudi. Sastav kućanstva pokazuje u istom smjeru. Ispitanici koji nemaju djecu mlađu od 15 godina više su zabrinuti (72 % do 74 % za većinu rizika) nego oni koji žive s troje ili više djece (oko 60 %). I ovdje je razlika barem djelomično povezana s učinkom na dob, jer je manja vjerojatnost da će stariji ispitanici imati malu djecu koja žive kod kuće.

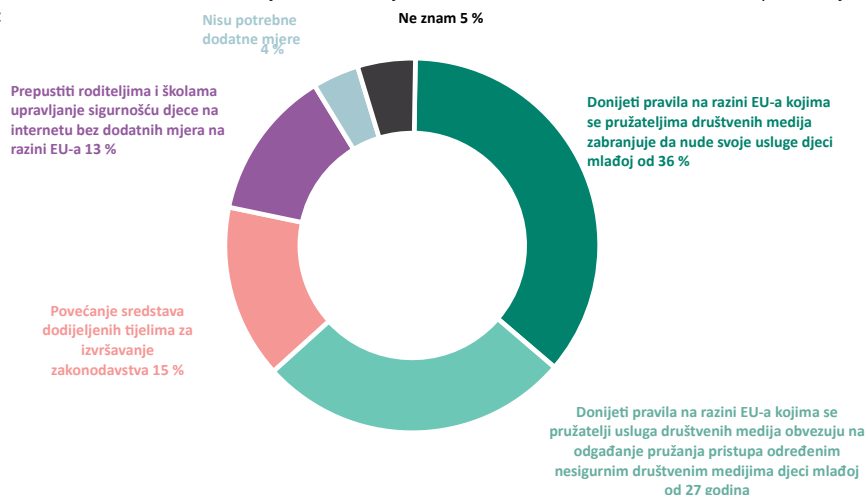
Velika većina želi obvezujuća pravila na razini EU-a za zaštitu djece na internetu

Na pitanje koje bi mjere EU trebao poduzeti kako bi ojačao zaštitu djece na internetu, Europljani jasno daju prednost obvezujućim pravilima na razini EU-a. Dvije opcije koje uključuju pravila na razini EU-a odabire ukupno 63 % ispitanika: EU bi donio pravila kojima bi se spriječilo da pružatelji usluga društvenih medija nude svoje usluge djeci mlađoj od određene dobi, a dodatnih 27 % zahtijevalo bi da pružatelji usluga odgode pristup djece određenim nesigurnim platformama mlađima od određene dobi. Mnogo se manje ispitanika okreće drugim pristupima: 15 % ispitanika dalo bi prednost jačanju sredstava dodijeljenih tijelima kaznenog progona, a samo 13 % prepustilo bi to pitanje roditeljima i školama bez dodatnih mjera na razini EU-a.

Samo 4 % ispitanika smatra da nisu potrebne dodatne mjere, a 5 % nije dalo mišljenje.

Flash Eurobarometar Izazovi i prioriteti EU-a

12. pitanje **Aktom** o digitalnim uslugama zahtijeva se da internetske platforme bolje štite djecu od štete, što bi moglo dovesti do, na primjer, kiberzlostavljanja, mamljenja, izloženosti nasilnom/ekstremističkom materijalu, dizajna koji stvara ovisnost ili takozvanih rupa za kuniće. Kako bi se dodatno ojačala zaštita djece na internetu, smatrate da bi EU trebao poduzeti jednu od sljedećih mjera:

Potpora pravilima EU-a dijeli se svugdje, uz veće razlike u pogledu izravne zabrane

Prednost pravilima na razini EU-a dijeli većina u svakoj državi članici. Ukupno gledano, dvije opcije koje uključuju pravila na razini EU-a podupiru barem većina svugdje, od 54 % u Austriji do oko 70 % ili više u nekoliko južnih i istočnih zemalja, kao što su Grčka (74 %) te Portugal i Rumunjska (72 %). Stoga je potpora djelovanju EU-a za zaštitu djece na internetu općenito suglasna u cijeloj Europskoj uniji. Međutim, izraženije su razlike u pogledu mogućnosti izravne zabrane, odnosno pravila EU-a kojima se pružateljima usluga društvenih medija onemogućuje da svoje usluge nude djeci mlađoj od određene dobi. Ta se opcija kreće od 27 % u Austriji i 28 % u Njemačkoj do 44 % u Irskoj, Portugalu, Rumunjskoj, Slovačkoj i Bugarskoj te do 49 % u Grčkoj. Kontrast odražava razliku u najpoželjnijem instrumentu, a ne u ukupnoj razini potpore. U nekim se zemljama mišljenje oslanja na izravnu zabranu, kao u Grčkoj (49 % u odnosu na 25 % za odgođeni pristup), Irskoj (44 % u odnosu na 19 %) i Bugarskoj (44 % u odnosu na 23 %). U drugima se zalaže za postupniji pristup koji se temelji na odgodi pristupa, kao u Estoniji (41 % za kašnjenje u odnosu na 30 % za zabranu) i Sloveniji (39 % u odnosu na 30 %).

Potpora izravnoj zabrani raste s godinama i među onima koji su najudaljeniji od društvenih medija

Potpora pravilima na razini EU-a stabilna je u svim društvenim skupinama i iznosi između 56 % i 69 % u gotovo svim skupinama, što na pojedinačnoj razini potvrđuje već postignuti konsenzus među zemljama. Kao i u slučaju zemalja, razlike se pojavljuju u odabiru instrumenta, a prije svega u potpori izravnoj zabrani. Ta se potpora stalno povećava s godinama, s 29 % među ispitanicima u dobi od 15 do 24 godine na 43 % među ispitanicima u dobi od 55 godina i starijima. Stariji ispitanici također su manje skloni prepustiti to pitanje roditeljima i školama (11 %, u usporedbi s 18 % najmlađih). Međutim, najveći se kontrast odnosi na korištenje društvenih medija: nekorisnici najviše podržavaju izravnu zabranu (46 %) i najmanje je vjerojatno da će je ostaviti roditeljima i školama (6 %), dok što se više osoba koristi društvenim medijima za informacije, to se više oslanjaju na odgođeni pristup, a ne na zabranu. Prisutnost djece pojačava dobni obrazac. Ispitanici koji nemaju djecu mlađu od 15 godina više podržavaju izravnu zabranu (39 %) od onih koji žive s troje ili više djece (29 %), koji se malo više oslanjaju na odgođeni pristup. S druge strane, rod, obrazovanje i područje stanovanja čine malu razliku.

2. Percepcija demokratije i vladavine prava

2.1 Utvrđivanje stupova demokratije

Kad je riječ o utvrđivanju stupova demokratije u EU-u, sloboda govora na prvom je mjestu

Gotovo trećina Europljana smatra slobodu govora (34 %) najvažnijim elementom demokratskog društva, nakon čega slijede slobodni i poštenu izbore (32 %) te poštovanje vladavine prava i zaštita temeljnih prava (31 %).

Iako su temeljne demokratske slobode daleko najveći problem za građane, borba protiv korupcije i neovisnost institucija također imaju istaknutu ulogu: borba protiv korupcije (28 %), neovisnost pravosudnog sustava (26 %), transparentnost i odgovornost političkih čelnika (26 %).

Ti su elementi znatno ispred pitanja povezanih s demokratskim pluralizmom i prostorom za građansko djelovanje: sudjelovanje građana u javnoj raspravi i donošenju odluka (22 %) te sloboda i neovisnost medija (21 %).

Prava manjina (14 %) i političke oporbe (11 %) navode se mnogo rjeđe.

Iako je sloboda govora najcitiraniji element na razini EU-a, njezina se važnost razlikuje diljem Europske unije: uglavnom prevladava na sjeverozapadu, primjerice u Nizozemskoj (45 %), Danskoj (44 %) i Švedskoj (41 %). Slobodne i poštene izbore najviše navode Latvija (43 %), Rumunjska (42 %) i Litva (41 %).

S druge strane, korupcija je teža na jugu i istoku: u Bugarskoj 50 % ispitanika smatra da je borba protiv korupcije najvažniji element demokratije, što je daleko iznad prosjeka EU-a (28 %). Slično tome, visoki udjeli zabilježeni su u Portugalu (46 %), Hrvatskoj (44 %) i Grčkoj (42 %).

Poštovanje prava manjina i snažno protivljenje kritiziranju vlade prilično su niski u svakoj državi članici, ne premašujući 22 % (Luksemburg, za prava manjina) odnosno 21 % (Malta, za oporbu).

Stajališta o tome što je najvažnije u demokraciji

Pitanje 3. Prema vašem mišljenju, koji su od sljedećih elemenata najvažniji elementi demokratskog društva

razlikuju se među državama članicama EU-a

Flash Eurobarometar Izazovi i prioriteti EU-a

Pitanje 3. Prema vašem mišljenju, koji su od sljedećih elemenata najvažniji elementi demokratskog društva?

Osnova: EU27 (%)

	EU-27	BE	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	HR	IT	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE
Sloboda govora/izražavanja	34	38	22	33	44	38	33	32	32	24	36	31	36	29	27	26	32	29	29	45	37	34	25	30	28	30	36	41
Slobodni i poštteni izbori	32	33	35	37	36	38	38	37	20	26	26	31	23	21	43	41	28	36	32	43	35	39	28	42	30	32	41	41
Poštovanje vladavine prava i zaštita temeljnih prava	31	26	28	32	32	31	32	28	35	35	29	32	36	33	29	19	35	33	37	23	31	25	36	34	39	36	33	29
Borba protiv korupcije	28	20	50	27	20	17	23	21	42	41	26	44	30	41	31	38	20	31	18	15	24	22	46	40	36	35	20	22
Neovisni pravosudni sustav	26	27	38	25	27	25	24	26	37	31	21	39	22	24	20	20	23	34	26	28	30	34	23	26	28	27	31	21
Transparentnost i odgovornost političkih čelnika	26	25	25	25	22	19	28	31	32	35	29	28	29	38	22	35	31	28	32	21	20	22	37	24	26	22	21	20
Sloboda i neovisnost medija	21	17	18	24	21	21	26	19	18	19	18	20	22	19	21	26	25	20	25	24	21	31	16	15	27	21	22	26
Građani mogu sudjelovati u javnoj raspravi i donošenju odluka	22	21	29	19	22	23	29	24	24	20	25	26	22	23	21	25	30	16	24	21	20	20	20	18	27	20	23	24
Poštovanje prava manjina	14	14	5	6	12	14	13	16	10	11	17	8	19	17	10	6	22	11	19	11	11	12	15	9	9	10	12	11
Snažna oporba koja može kritizirati vladu	11	14	9	8	11	15	15	16	13	10	11	11	8	17	14	12	19	8	21	14	9	11	8	10	8	9	11	10

Društveno-demografski podaci ukazuju na izražen generacijski jaz u načinu na koji europski građani zamišljaju demokraciju

Ispitanici u dobi od 55 godina i više pokazuju da su skloniji institucionalnim stupovima vladavine prava: vjerojatnije je da će navesti slobodne i poštene izbore (38 % u usporedbi s 26 % u dobi od 15 do 24 godine), poštovanje i temeljna prava (38 % u usporedbi s 24 %), neovisan pravosudni sustav (33 % u usporedbi s 18 %) i borbu protiv korupcije (30 % u usporedbi s 21 %).

S druge strane, mlađe generacije zagovaraju participativniji i uključiviji koncept demokracije, pri čemu se veća važnost pridaje poštovanju prava manjina (20 % među osobama u dobi od 15 do 24 godine, u usporedbi sa samo 11 % među osobama u dobi od 55 godina i starijima) i sposobnosti građana da sudjeluju u javnoj raspravi (24 % u usporedbi s 21 %).

Ta ista privrženost institucionalnom integritetu vidljiva je i među građanima koji su kritičniji prema trenutačnom funkcioniranju EU-a: za one koji su nezadovoljni poštovanjem vladavine prava u EU-u vjerojatnije je da će se boriti protiv korupcije (31 % u usporedbi s 25 % onih koji su zadovoljni).

2.2 Mješovito zadovoljstvo vladavinom prava na nacionalnoj razini i razini EU-a

Europljani su podijeljeni u pogledu poštovanja vladavine prava, posebno na razini EU-a.

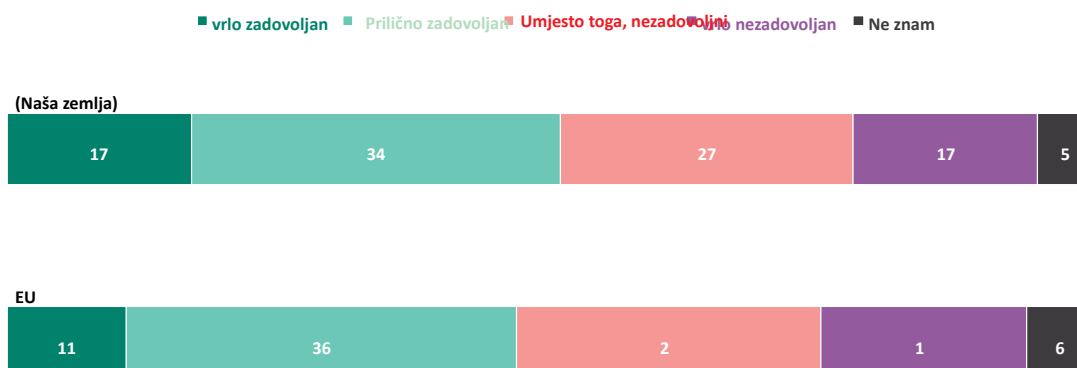
Mala većina Europljana zadovoljna je poštovanjem vladavine prava u svojoj zemlji (51 %, uključujući 17 % vrlo zadovoljnih i 34 % prilično zadovoljnih), u usporedbi s 44 % nezadovoljnih (27 % prilično nezadovoljnih i 17 % vrlo nezadovoljnih).

Mišljenja su ravnomjernije podijeljena kad je riječ o razini EU-a: 47 % Europljana zadovoljno je poštovanjem vladavine prava u EU-u (11 % vrlo zadovoljno, 36 % prilično zadovoljno), dok je jednako 47 % nezadovoljno (28 % prilično nezadovoljno, 19 % vrlo nezadovoljno), što upućuje na to da su građani nešto kritičniji prema vladavini prava na razini EU-a nego u vlastitoj zemlji.

percepciju. Tih pet zemalja ističe se posebno visokim udjelom građana koji su „vrlo zadovoljni” (54 %, 46 %, 37 %, 43 % i 32 %), a taj udio nije dosegnut nigdje drugdje u EU-u i ne premašuje 21 % (Austrija, Litva).

Na drugom kraju spektra Bugarska (29 %) općenito je zadovoljna: 12% vrlo zadovoljno, 17% prilično zadovoljno, naspram 66% nezadovoljno), Hrvatska (32% zadovoljno: 8 % vrlo zadovoljno, 24 % prilično zadovoljno, u odnosu na 63 % nezadovoljno) i Grčka (35 % zadovoljno: 13% vrlo zadovoljni, 22% prilično zadovoljni, naspram 62% nezadovoljni) izvijestili su o najnižim razinama povjerenja u vladavinu prava u svojoj zemlji.

Q4 Općenito, koliko ste zadovoljni ili nezadovoljni poštovanjem vladavine prava u

Poštovanje vladavine prava duboko dijeli države članice

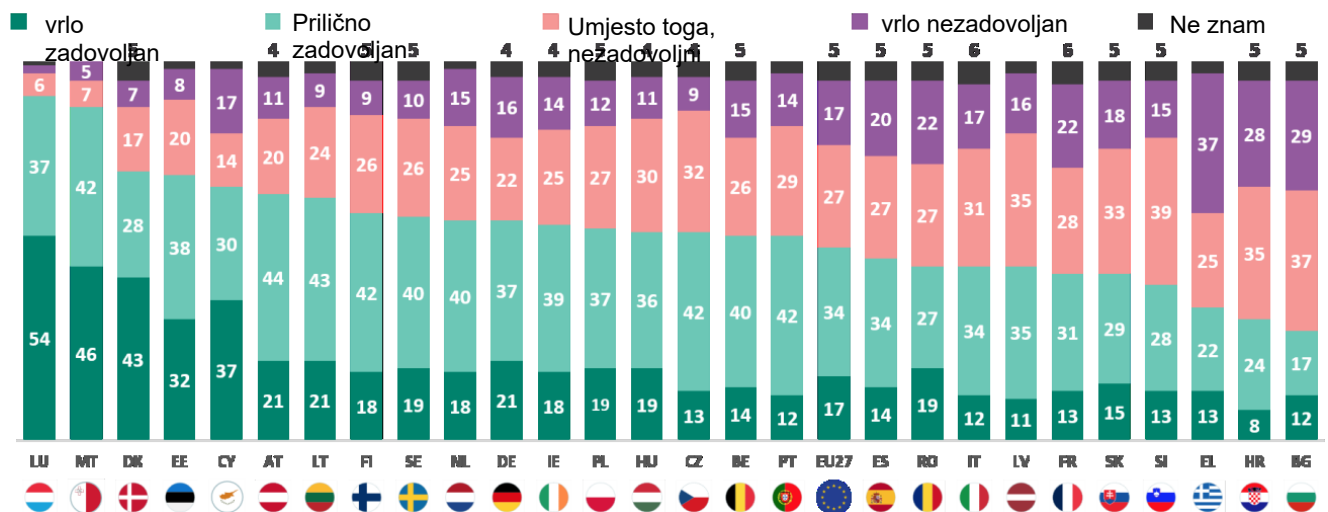
Europski građani snažno su podijeljeni kad je riječ o njihovoj percepciji vladavine prava u vlastitoj zemlji. Manje države članice ističu se s posebno pozitivnim stajalištima: Luksemburg (91 % općenito je zadovoljno: 54 % vrlo zadovoljni, 37 % prilično zadovoljni), Malta (88 %: 46 % vrlo zadovoljno, 42 % prilično zadovoljno) i Cipar (67 %: 37 % ih je vrlo zadovoljno, 30 % prilično zadovoljno) svi iskazuju visoku razinu povjerenja u svoju nacionalnu vladavinu prava. Danska (71 % je zadovoljno: 43 % vrlo zadovoljno, 28 % prilično zadovoljno) i Estonija (70 %: 32 % vrlo zadovoljno, 38 % prilično zadovoljno) također pokazuje izrazito pozitivnu

Flash Eurobarometer Izazovi i prioriteti EU-a

Ukupno se zadovoljstvo kreće od 1 % u Luksembourgu do 2 % u Bugarskoj, što pokazuje koliko se vladavina prava razlikuje među državama članicama.

Q4 Općenito, koliko ste zadovoljni ili nezadovoljni poštovanjem vladavine prava u...

„(Naša zemlja)”

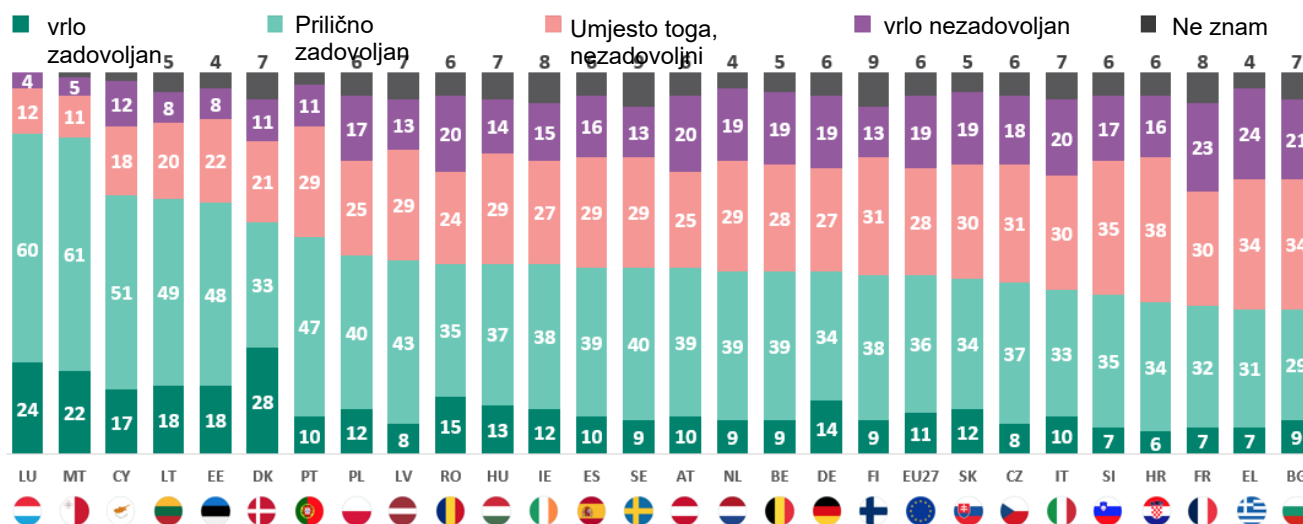
Zadovoljstvo vladavinom prava na nacionalnoj razini i razini EU-a obično se približava

Zadovoljstvo poštovanjem vladavine prava na razini EU-a u velikoj mjeri odražava nacionalnu sliku, iako ima znatan učinak konvergencije. Luksemburg (84 %) i Malta (83 %) i dalje su daleko najzadovoljniji, a slijede Cipar (68 %), Litva (67 %) i Estonija (66 %), dok Hrvatska (40 %), Francuska (39 %), Grčka i Bugarska (38 %) bilježe najniže razine zadovoljstva, pri čemu Grčka (24 %) i Bugarska (21 %) također bilježe najveći udio građana koji su „vrlo nezadovoljni”.

Uspoređivanje tih rezultata sa zadovoljstvom na nacionalnoj razini pokazuje konvergenjski obrazac:

Q4 Općenito, koliko ste zadovoljni ili nezadovoljni poštovanjem vladavine prava u...

2. EU

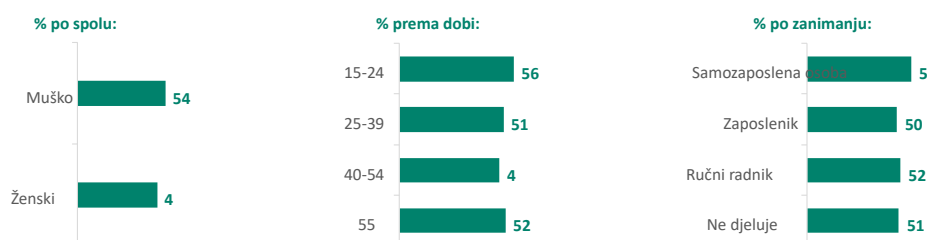
zemlje koje su najviše zadovoljne vladavinom prava u svojoj zemlji obično su nešto manje zadovoljne vladavinom prava na razini EU-a (Luksemburg: 91 % na nacionalnoj razini u odnosu na 84 % za EU; Malta: 88 % naspram 83 %; Danska: 71 % naspram 61 %), dok se zemlje koje su najkritičnije prema vlastitoj nacionalnoj vladavini prava čine relativno zadovoljnijima s EU-om (Bugarska: 29 % na nacionalnoj razini u odnosu na 38 % za EU; Hrvatska: 32 % naspram 40 %; Grčka: 35 % naspram 38 %), što upućuje na to da se EU u tim zemljama percipira kao nešto ohrabrujuća referenca.

Razlika u odnosu na uočeni obrazac u pogledu percipirane važnosti vladavine prava u njihovoj zemlji

Zadovoljstvo poštovanjem vladavine prava također se razlikuje ovisno o sociodemografskom profilu. Muškarci (54 %) bilježe nešto veće zadovoljstvo od žena (u odnosu na 49 %). Dob pokazuje nelinearni uzorak u obliku slova U: zadovoljstvo je najveće među osobama u dobi od 15 do 24 godine (56 %), stalno se smanjuje do najniže točke među osobama u dobi od 40 do 54 godine (49 %), a zatim ponovno raste među osobama u dobi od 55 i više godina (52 %). To je u suprotnosti s obrascem uočenim u pogledu percipirane važnosti vladavine prava (treće tromjesečje), u kojem su stariji ispitanici najvjerojatnije smatrali da je to temeljno demokratsko načelo. Samozaposleni ispitanici ističu se kao najzadovoljnija profesionalna skupina (58 %), ispred zaposlenika (50 %), ručnih radnika (52 %) i onih koji ne rade (51 %).

Pitanje 4 Ooćenito, koliko ste zadovoljni ili nezadovoljni poštovanjem vladavine prava u

(Naša zemlja) Ukupno Zadovoljno

2.3 Skepticizam u pogledu djelovanja građana kako bi se utjecalo na donošenje odluka u EU-u

Europljani rangiraju građanske inicijative i zajedničko djelovanje kao najučinkovitije načine utjecanja na EU, osim glasanja

Sudjelovanje u izravnijim oblicima sudjelovanja, kao što je europska građanska inicijativa, smatra se najdjelotvornijom mjerom (46 % ukupnog učinka: 12 % vrlo djelotvorno, 34 % prilično djelotvorno), nakon čega slijedi sudjelovanje u političkim pokretima, strankama ili sindikatima (42 % ukupno djelotvorno: 11 % vrlo djelotvorno, 31 % prilično učinkovito). Unatoč tome, gotovo polovina Europljana smatra da te dvije mjere nisu djelotvorne (42 % odnosno 47 %).

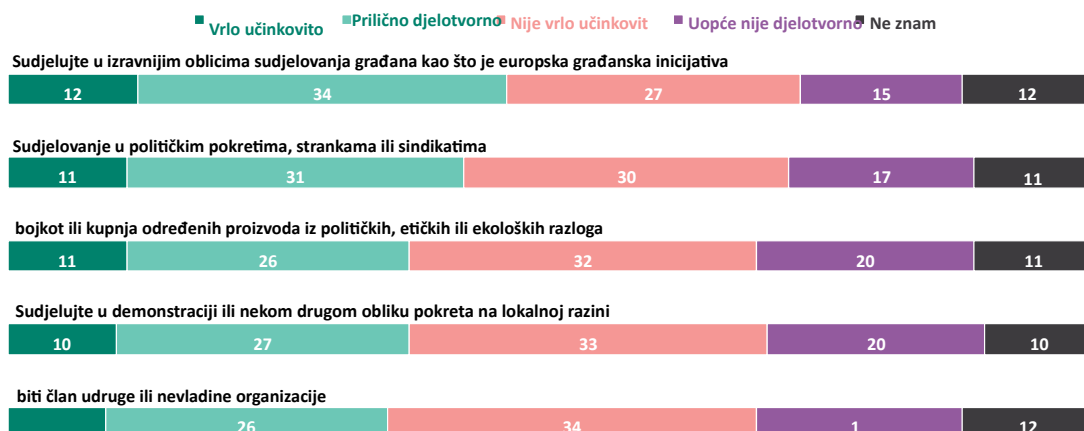
Bojkotiranje ili kupnja određenih proizvoda iz političkih, etičkih ili ekoloških razloga i sudjelovanje u demonstraciji ili nekom drugom obliku pokreta na lokalnoj razini smatra se učinkovitim od strane sličnog udjela ispitanika (37 % ukupnog učinka za oboje), dok se članstvo u udruzi ili nevladinoj organizaciji smatra najmanje učinkovitim djelovanjem (35 % ukupnog učinka: 9 % vrlo učinkovito, 26 % prilično učinkovito), a najčešće se smatra da uopće nije učinkovito (53 % ukupno nije učinkovito, uključujući 19 % „uopće nije učinkovito”).

Općenito, kolektivniji oblici angažmana, građanske inicijative, politički pokreti, stranke i sindikati smatraju se učinkovitijima od pojedinačnih ili potrošačkih mjera, kao što su bojkot ili asocijativno sudjelovanje.

Flash Eurobarometar

Izazovi i prioriteti EU-a

Pitanje 5. Za svaku od sljedećih mjera navedite smatrate li da je ona učinkovita ili da ne utječe na donošenje političkih odluka na razini EU-a nakon izbora

Povjerenje u djelovanje građana znatno se razlikuje među državama članicama

Kad je riječ o rezultatima na razini zemalja, Malta, Luksemburg i Cipar dosljedno se ističu kao države članice koje su najsigurnije u djelotvornost djelovanja građana u svih pet ispitanih oblika angažmana, često u velikoj mjeri u odnosu na prosjek 27 država članica EU-a. Na primjer, 84 % malteških i 81 % luksemburških ispitanika smatra da je članstvo u udruženju ili nevladinim organizacijama učinkovito, u usporedbi sa samo 35 % na razini EU-a. To odražava obrazac koji je uočen za zadovoljstvo vladavinom prava, pri čemu su iste tri zemlje također bile najviše rangirane, što upućuje na šire ozračje institucijskog i građanskog povjerenja u tim državama članicama. Na drugom kraju spektra Francuska se nalazi na dnu ili blizu dna za većinu ispitanih oblika angažmana, uključujući političke pokrete, stranke ili sindikate (32 %, najmanji udio u EU-u) i sudjelovanje u demonstracijama ili pokretima na lokalnoj razini (29 %, drugi najniža razina).

Mlađi ljudi žele razmišljati o tome da sudjelovanje u izravnijim oblicima sudjelovanja građana, kao što je europska građanska inicijativa, učinkovito utječe na EU u donošenju političkih odluka.

Čini se da spol ne utječe na percepciju: jednako je vjerojatno da će muškarci i žene razmotriti izravne oblike sudjelovanja građana, kao što je europska

građanska inicijativa, koji učinkovito utječu na donošenje odluka u EU-u (svaka po 46 %).

Dob pokazuje manje linearni uzorak: U dobi od 15 do 24 godine taj se oblik sudjelovanja najvjerojatnije smatra djelotvornim (53 %), u usporedbi s 45 % među osobama u dobi od 25 do 39 godina, 43 % među osobama u dobi od 40 do 54 godine i 46 % među osobama u dobi od 55 godina i starijima, što znači da se ističe najmlađa dobna skupina, dok su ostale tri dobne skupine relativno blizu jedna drugoj.

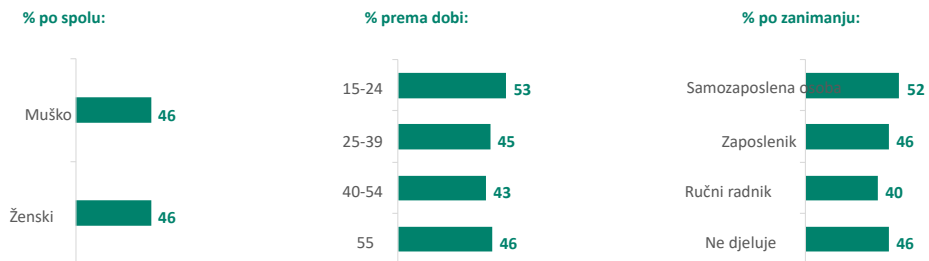
Zanimanje otkriva širi jaz: ispitanici koji su samozaposleni najčešće smatraju da je sudjelovanje građana učinkovito (52 %), ispred zaposlenika i onih koji ne rade (46 %), dok su fizički radnici najmanje uvjereni (40 %).

Flash Eurobarometar

Izazovi i prioriteti EU-a

Pitanje 5. Za svaku od sljedećih mjera navedite smatrate li da je ona učinkovita ili da ne utječe na donošenje političkih odluka na razini EU-a nakon izbora

Sudjelujte u izravnijim oblicima sudjelovanja građana kao što je europska građanska inicijativa Total effective

3. Energetska kriza

3.1 Energija iz obnovljivih izvora, vodeća mjera za odmak od fosilnih goriva

Razvoj energije iz obnovljivih izvora ističe se kao vodeća mjera za odmak od fosilnih goriva, koju spominje više od jednog Europljanina na dva dijela.

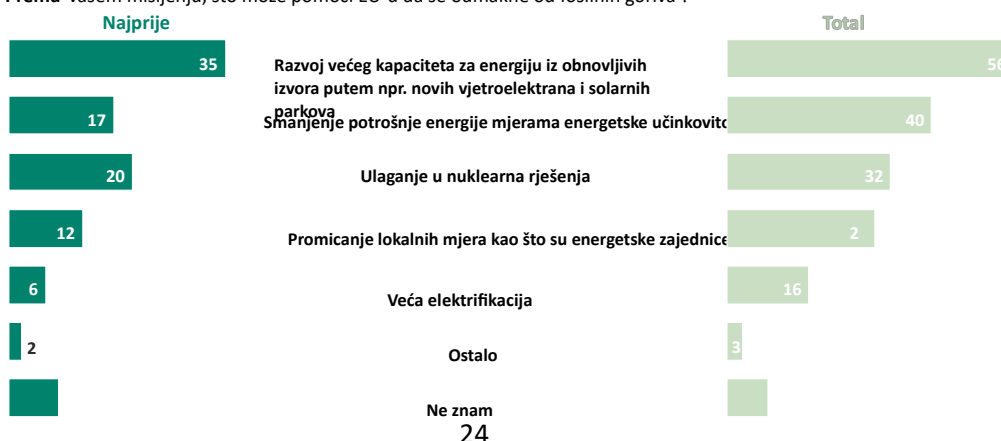
Ono što je na prvom mjestu kad Europljani razmišljaju o tome što može pomoći EU-u da se odmakne od fosilnih goriva jest razvoj većeg kapaciteta za energiju iz obnovljivih izvora, primjerice s pomoću novih vjetroelektrana i solarnih parkova (35 %). To je također element koji se općenito najviše navodi (56%), potvrđujući obnovljive izvore energije kao jasnu vodeću polugu u ljudskim umovima.

Smanjenje potrošnje energije s pomoću mjera energetske učinkovitosti (ukupno 40 %) i ulaganje u nuklearna rješenja (32 %) slijede kao sljedeće najčešće navedene opcije, koje otprilike trećina do dva od pet Europljana smatra dijelom odgovora. Gotovo tri od deset ispitanika spomenulo je i promicanje lokalnih mjera kao što su energetske zajednice (29 %), što upućuje na stvarnu želju za decentraliziranijim pristupima koji se temelje na zajednici, uz rješenja velikih razmjera. S druge strane, mnogo se rjeđe spominje veća elektrifikacija (16 %), što upućuje na to da se ona smatra manje neposrednom ili manje razumljivom polugom za odmak od fosilnih goriva.

Obnovljivi izvori energije dominiraju osobito u južnoj i istočnoj mediteranskoj Europi

Promatrajući rezultate na razini zemlje, pokretači prelaska na fosilna goriva odražavaju energetske okruženje svake zemlje. Potpora za nuklearna rješenja kao prvi odgovor najveća je u Poljskoj (30 % u odnosu na 20 % u 27 država članica EU-a), Bugarskoj i Švedskoj (po 25 %) te Slovačkoj (24 %), zemljama koje već djeluju ili aktivno razvijaju nuklearne kapacitete, dok je najniža u Cipru i Malti (10 %) te Mađarskoj i Irskoj (11 %), od kojih nijedna nema nuklearni program. Francuska se ističe kao iznimka: unatoč dugotrajnom oslanjanju na nuklearnu energiju, 20 % francuskih ispitanika prvo je navodi (isto kao i prosjek EU-27) i umjesto toga predvodi EU u mjerama energetske učinkovitosti (22 %, uz Luksemburg s 23 %), a ne u obnovljivim izvorima energije, koje spominju manje od većine drugih zemalja (30 %). S druge strane, kapaciteti za energiju iz obnovljivih izvora prevladavaju u južnoj i jugoistočnoj Europi, pri čemu su Hrvatska, Malta, Cipar, Mađarska i Španjolska prvo naveli da je njihov kapacitet 44–46 %, što je znatno iznad prosjeka EU-27 od 35 %, što vjerojatno odražava jači percipirani solarni potencijal. Od prvog do drugog spominjanja gotovo svugdje (s 12 % na 22 % na razini 27 država članica EU-a), osobito na Malti (13 % na 29 %) i Cipru (14 % na 28 %), lokalne mjere koje se temelje na zajednici također dobivaju na važnosti, što upućuje na to da se ta rješenja smatraju vrijednom nadopunom, a ne glavnim prioritetom. Naposljetku, odgovori „ne znam” češći su u nordijskim i baltičkim zemljama, Finskoj i Švedskoj (12 %), Bugarskoj,

9. tromjesečje Prema vašem mišljenju, što može pomoći EU-u da se odmakne od fosilnih goriva ?

Češkoj i Danskoj (10 %), u usporedbi s Maltom (1 %), Luksemburgom (2 %) ili Španjolskom i Irskom (5 %).

Rod i obrazovanje više oblikuju stavove prema nuklearnoj energiji nego prema obnovljivim izvorima energije

Pojavljuje se i jasna rodna razlika u pogledu nuklearne energije, koju navodi ukupno 35 % muškaraca u usporedbi s 29 % žena, dok su stajališta o obnovljivim izvorima energije uglavnom slična u svim rodovima.

Razine obrazovanja više oblikuju stavove prema nuklearnoj energiji nego prema obnovljivim izvorima energije: potpora za nuklearna rješenja raste s 24 % među onima s najnižom razinom obrazovanja na 36 % među najobrazovanijima, što je razlika od 12 bodova, dok se obnovljivi izvori energije tek neznatno razlikuju (52 % do 59 %); ispitanici s nižim razinama obrazovanja također imaju znatno veću vjerojatnost da će odgovoriti "ne znam" (11%, naspram 5% među visokoobrazovanim).

3.2 Rast cijena energije: smanjenje potrošnje umjesto strukturnih promjena

Suočeni s rastućim cijenama energije, Europljani uglavnom smanjuju svoju potrošnju umjesto da ulažu u strukturna rješenja.

31 % Europljana izjavilo je da je smanjilo ukupnu potrošnju električne energije kao odgovor na porast cijena energije nakon početka rata u Iranu. Druga najčešća mjera je pomnije praćenje njihove potrošnje energije (27 %), nakon čega slijedi smanjenje potrošnje grijanja ili hlađenja (26 %). Prilagodba potrošnje energije kako bi se ostvarile koristi od nižih cijena ili sati izvan vršnog opterećenja (20 %) i promjena prometnih navika (19 %) također su među najčešće prijavljenim mjerama, što pokazuje da Europljani prilagođavaju svoje ponašanje u nekoliko područja osim grijanja i električne energije.

S druge strane, mnogo se rjeđe navode strukturna i često skuplja ili dugoročnija rješenja: ulaganje u energetske učinkovite uređaje (16 %), usporedba ili promjena dobavljača energije ili ugovora (14 %), ugradnja rješenja za obnovljivu energiju kao što su solarne ploče (14 %) i poboljšanje kućne izolacije (13 %) znatno zaostaju za prethodno navedenim prilagodbama ponašanja. Digitalni alati za upravljanje potrošnjom energije (9 %) i pridruživanje energetske zajednici (5 %) još se rjeđe spominju, što potvrđuje da su svakodnevne promjene u

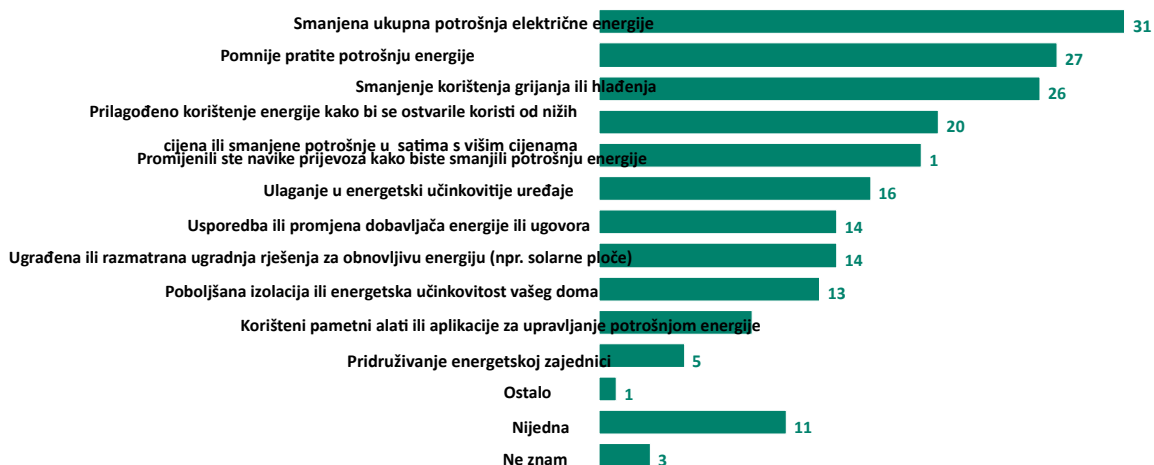
ponašanju i dalje daleko najpoželjniji odgovor na rast cijena, prije bilo kakvog rješenja temeljenog na ulaganjima.

Naime, dok 11 % Europljana kaže da uopće nije promijenilo svoje navike potrošnje energije, samo 3 % njih kaže da ne zna, što upućuje na to da većina Europljana ima prilično jasan osjećaj jesu li i na koji način prilagodili svoje ponašanje.

Grčka i Francuska najviše su smanjile potrošnju, dok Malta i Luksemburg najviše ulažu u strukturna rješenja

Kad je riječ o rezultatima na razini zemlje, Grčka i Francuska ističu se intenzitetom svojeg bihevioralnog odgovora i svrstavaju se među vodeće zemlje u pogledu nekoliko mjera odjednom: Grčka predvodi u smanjenju potrošnje električne energije (43 % u odnosu na 31 % u 27 država članica EU-a), smanjenju potrošnje grijanja ili hlađenja (36 % u odnosu na 26 u 27 država članica EU-a) i promjeni opskrbljivača energijom (20 % u odnosu na 14 % u 27 država članica EU-a), dok je Francuska među trima najboljima u smanjenju potrošnje električne energije (36 % u odnosu na 31 % u 27 država članica EU-a), smanjenju potrošnje grijanja ili hlađenja (34 % u odnosu na 26 % u 27 država članica EU-a) i promjeni prometnih navika (27 % u odnosu na 19 % u 27 država članica EU-a), što upućuje na to da su te dvije zemlje uložile najveći ukupni napor u smanjenje potrošnje energije.

Q10 Koje ste od sljedećih mjera, ako ih imate, poduzeli kao odgovor na povećanje cijena energije nakon početka rata u Iranu (krajem veljače 2026.) kako biste aktivnije smanjili potrošnju energije?

Flash Eurobarometar Izazovi i prioriteti EU-a

Malta je na vrhu popisa pametnih alata ili aplikacija (27 %), kućne izolacije (25 %), energetske učinkovite uređaje (24 %) i pridruživanja energetske zajednici (14 %), pri čemu je Luksemburg dosljedno na drugom ili trećem mjestu po istim stavkama (28 % za ugradnju rješenja za obnovljive izvore energije, 22 % za pametne alate, 13 % za energetske zajednice), što je obrazac koji je vjerojatno povezan s manjim, bogatijim zemljama u kojima su ulaganja s višim troškovima pristupačnija.

pratili svoju potrošnju energije (32 % u odnosu na 22 %), dok se mlađi ispitanici ističu većom upotrebom pametnih alata ili aplikacija (13 % među osobama u dobi od 15 do 24 godine u odnosu na 7 % među osobama u dobi od 55+ godina) i pridruživanjem energetske zajednici (7 % u odnosu na 2 %).

Na drugom kraju spektra Finska bilježi daleko najveći udio ispitanika koji uopće nisu poduzeli nikakve mjere (25 % u odnosu na 11 % za EU27), u kombinaciji s nekim od najnižih rezultata u gotovo svim bihevioralnim polugama (13 % za smanjenje upotrebe grijanja ili hlađenja, 9 % za energetske učinkovite uređaje, 2 % za energetske zajednice), što bi moglo odražavati već regulirane ili relativno niske cijene energije ili energetske učinkovit stambeni fond. Latvija, Litva i Slovačka imaju uglavnom sličan profil, s visokim udjelom odgovora „nijedan” (18 – 20 %). Slovenija i Hrvatska posebno se ističu u pogledu prilagodbe potrošnje energije kako bi imale koristi od izvanvrsnih sati, koje navodi 38 % odnosno 31 % ispitanika, što je znatno iznad prosjeka EU-27 od 20 %, što upućuje na potencijalno razvijenije ili privlačnije sustave određivanja cijena za vrijeme uporabe u tim dvjema zemljama.

Naposljetku, Rumunjska i Bugarska kombiniraju snažan angažman u praćenju potrošnje (36 % i 24 %) i ulaganje u učinkovite uređaje ili izolaciju (20 – 23 %) s izrazito niskom sklonošću promjeni opskrbljivača energijom (5 % u objema zemljama), što može odražavati manje konkurentno ili manje dostupno energetske tržište.

Dob je pokretač angažmana u smanjenju potrošnje energije

Sociodemografske raščlambe otkrivaju jasan generacijski obrazac u načinu na koji su Europljani odgovorili na rastuće cijene energije: vjerojatnije je da su stariji ispitanici (55+) smanjili svoju potrošnju električne energije (38 % u odnosu na 23 – 24 % među onima mlađima od 40 godina) i pomnije

4. Percepcija trgovinske politike i gospodarskog suvereniteta

4.1 Suradnja u trgovinskim pregovorima

Dvije trećine Europljana smatra da bi EU trebao diversificirati svoju trgovinu i da države članice zajedno bolje pregovaraju

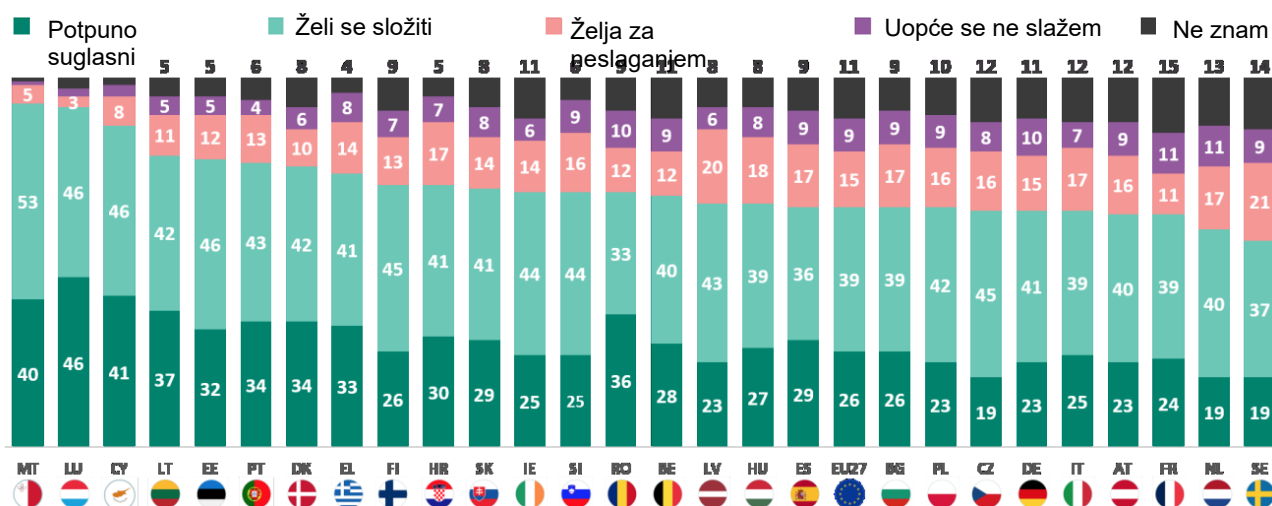
65 % Europljana slaže se da bi EU trebao ojačati

smatra da države članice mogu postići bolje rezultate suradnjom na razini EU-a (23 % u potpunosti se slaže, 39 % obično se slaže). 27 % ispitanika ne slaže se (10 % u cijelosti, 17 % obično), a 11 % ponovno nema jasno mišljenje o toj izjavi.

Razina potpore iznimno je dosljedna u objema

Pitanje 6. U kojoj se mjeri slažete sa sljedećim izjavama?

EU bi trebao ojačati svoju gospodarsku neovisnost diversifikacijom svojih trgovinskih odnosa

svoju gospodarsku neovisnost diversifikacijom svojih trgovinskih odnosa, uključujući 26 % onih koji se u potpunosti slažu i 39 % onih koji se obično slažu. Samo 24 % ispitanika ne slaže se (9 % se u potpunosti ne slaže, 15 % se ne slaže), dok 11 % ne može reći bi li to bilo korisno ili ne.

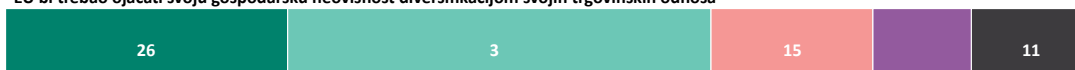
Vrlo sličan obrazac pojavljuje se u suradnji na razini

izjavama: 65 % naspram 62 %, razlika od samo tri boda i udio odgovora „ne znam” identični su (11 %), što upućuje na koherentno stajalište Europljana da autonomniji i usklađeniji trgovinski pristup EU-a ide ruku pod ruku, a ne da se smatra konkurentnim opcijama. Jedna je primjetna nijansa da je udio ispitanika koji se „potpuno slažu” nešto veći za

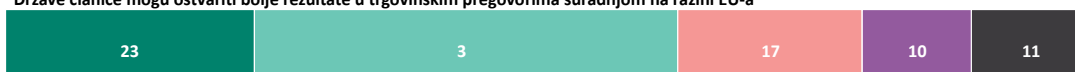
Q6 U kojoj se mjeri slažete ili ne slažete sa sljedećim izjavama ?

■ Potpuno suglasni ■ Želi se složiti ■ Želja za neslaganjem ■ Uopće se ne slažem ■ Ne znam

EU bi trebao ojačati svoju gospodarsku neovisnost diversifikacijom svojih trgovinskih odnosa

Države članice mogu ostvariti bolje rezultate u trgovinskim pregovorima suradnjom na razini EU-a

EU-a u trgovinskim pregovorima: 62 % Europljana diversifikaciju trgovine (26 %) nego za suradnju

Flash Eurobarometer
Izazovi i prioriteti EU-a

država članica (23 %), što upućuje na to da
gospodarska neovisnost stvara nešto snažniju i
odlučniju potporu od institucionalne koordinacije,
iako obje ideje imaju vrlo sličnu ukupnu razinu
dogovora.

4.2 Diversifikacija trgovinskih odnosa

Potpore većine u svih 27 država članica, uz potporu diversifikaciji trgovine EU-a, jača je u malim otvorenim gospodarstvima i nešto je umjerenija u većim gospodarstvima.

Većina se slaže s tom izjavom u svakoj državi članici, u rasponu od 56 % u Švedskoj do 93 % na Malti. Potpora je općenito veća u manjim gospodarstvima: Malta (93 %), Luksemburg (92 %) i Cipar (87 %) na vrhu su ljestvice, a slijede Litva (79 %) i Estonija (78 %). S druge strane, Nizozemska (59 %) i Švedska (56 %) bilježe najniže razine sporazuma, još uvijek većinu, ali znatno bliže ravnomjernoj podjeli. Veća gospodarstva nalaze se blizu ili malo ispod prosjeka EU-27 (65 %): Poljska i Španjolska točno se slažu (65 %), dok Njemačka i Italija iznose 64 %, a Francuska 63 %. To upućuje na to da, iako se ideja diversifikacije trgovine općenito dijeli diljem EU-a, ona je nešto manje snažna, iako još uvijek vrlo čvrsta, u većim, samodostatnijim gospodarstvima nego u manjima i ovisnijima o trgovini.

Potpore suradnji na razini EU-a u trgovinskim pregovorima najviša je u najmanjim državama članicama, a najniža u Francuskoj.

Većina se slaže s tom izjavom u svakoj državi članici, iako se razina potpore znatno razlikuje nego za diversifikaciju trgovine, u rasponu od 54 % u Francuskoj do 92 % na Malti i Cipru. Malta i Cipar (po 92 %) i Luksemburg (90 %) znatno su iznad ostatka EU-a, a slijede ih Portugal (77 %) i Estonija (76 %), uglavnom ista skupina manjih gospodarstava koja vode i u diversifikaciji trgovine. Veća gospodarstva ponovno se grupiraju blizu ili ispod prosjeka EU27 (62 %): Njemačka i Španjolska točno se slažu (62 %), Italija je nešto niža (61 %), a Francuska je zabilježila najnižu razinu dogovora u cijelom EU-u (54 %), jedinoj državi članici u kojoj potpora jasno padne ispod praga od 60 %. Poljska (59 %) i Češka (59 %) također su među rezerviranim zemljama u pogledu te izjave. Općenito, obrazac usko odražava onaj zabilježen za diversifikaciju trgovine, pri čemu manja gospodarstva koja više ovise o trgovini pokazuju najveću želju za koordinacijom na razini EU-a, a

posebno veće države članice, Francuska, izražavaju relativno suzdržaniju, iako još uvijek većinu potpore.

Uspoređujući te dvije izjave, potpora diversifikaciji trgovine (u prosjeku 65 %) općenito je nešto veća nego za suradnju na razini EU-a u trgovinskim pregovorima (62 %), ali Francuska pokazuje daleko najveći jaz između tih dviju zemalja (63 % naspram 54 %, što je razlika od 9 bodova), što je čini jedinom zemljom ispod 60 % u pogledu suradnje. Danska i Poljska pokazuju sličan, blaži obrazac, dok se Cipar, Švedska i Latvija kreću u suprotnom smjeru, pri čemu se malo više slažu sa suradnjom na razini EU-a nego samo s diversifikacijom. U većini drugih država članica te dvije izjave primaju gotovo identične razine potpore, što upućuje na to da se te dvije ideje općenito smatraju komplementarnima, a ne konkurentnima.

Dob i obrazovanje najdosljedniji su sociodemografski čimbenici koji stoje iza potpore ujedinjenijoj i raznolikijoj trgovinskoj politici EU-a

Dob je varijabla koja je najjasnije povezana sa stajalištima o tim dvjema izjavama. Ispitanici u dobi od 55 i više godina pružaju veću potporu od mlađih dobnih skupina u okviru suradnje na razini EU-a u trgovinskim pregovorima (68 %, u usporedbi s 57 % među dobnim skupinama od 25 do 39 godina) i diversifikacije trgovine (71 %, u usporedbi s 59 % među dobnim skupinama od 25 do 39 godina), što je razlika od 11 do 12 postotnih bodova između najpridržanijih i najprivlačnijih dobnih skupina. Razina obrazovanja ima sličnu jasnu ulogu za suradnju na razini EU-a, s 56 % među osobama s niskom razinom obrazovanja na 66 % među visokim obrazovanjem, iako je taj gradijent znatno manje izražen za diversifikaciju trgovine (65 % do 69 %, bez jasnog obrasca). Potpora suradnji na razini EU-a gotovo je identična za muškarce i žene (po 62 %), dok je vjerojatnost da će muškarci poduprijeti diversifikaciju trgovine nešto veća nego za žene (67 % u odnosu na 64 %). Geografske su razlike skromne, ali dosljedne, pri čemu stanovnici ruralnih područja imaju nešto manju potporu od stanovnika gradova, posebno kad je riječ o diversifikaciji trgovine (60 % naspram 66 %).

5. Percepcija glavnih izazova EU-a

5.1 Percepcija Europljana o glavnim izazovima EU-a

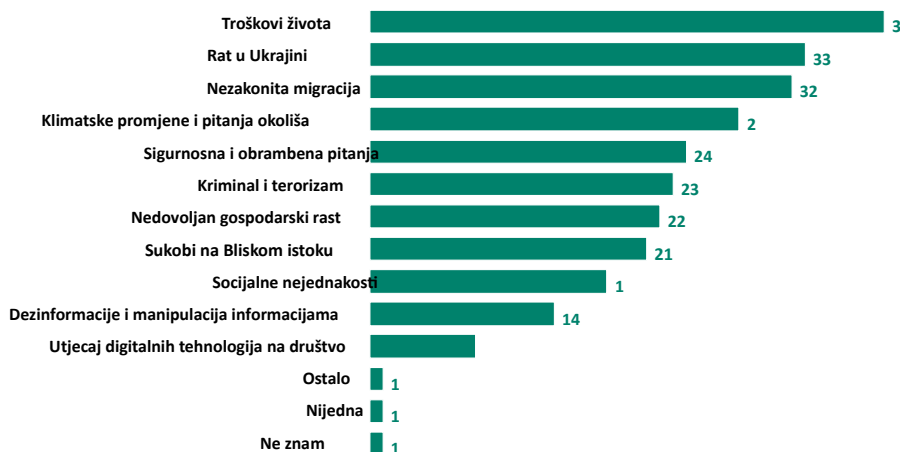
Troškovi života i dalje su glavni razlog za zabrinutost Europljana, dok geopolitička pitanja i dalje dominiraju javnim programom

Troškovi života i dalje su izazov koji Europljani najčešće smatraju jednim od glavnih problema s kojima se Europska unija trenutačno suočava (39 %). Iako su gospodarska pitanja snažna, sada su usko

pitanja pokazuje složenost političkog okruženja s kojim se Europska unija trenutačno suočava.

Usporedba s prethodnim istraživanjem Flash Eurobarometra provedenim u rujnu 2025. upućuje na primjetan razvoj zabrinutosti javnosti. Troškovi života postali su izraženiji (+10 bodova), dok su zabrinutosti povezane s ratom u Ukrajini znatno smanjene (14 bodova). Nezakonite migracije također se blago smanjuju (–6 bodova), iako su i dalje među tri najčešće navedena izazova.

1. tromjesečje Koji su od sljedećih izazova, prema vašem mišljenju, trenutačni glavni izazovi s kojima se EU suočava ?? (moguće je više odgovora, najviše 3)

povezana s geopolitičkim i sigurnosnim pitanjima. Otprilike trećina ispitanika spomenula je rat u Ukrajini (33 %) i nezakonite migracije (32 %).

Druga skupina zabrinutosti sastoji se od jedne pete i jedne četvrtine Europljana. Klimatske promjene i pitanja okoliša (28 %), sigurnost i obrana (24 %), kriminal i terorizam (23 %), nedovoljan gospodarski rast (22 %) i sukobi na Bliskom istoku (21 %) dobivaju relativno slične razine potpore, što upućuje na to da Europljani smatraju da se EU suočava s višestrukim istodobnim izazovima, a ne da njime dominira jedno pitanje. Socijalne nejednakosti (18 %), dezinformacije i manipulacija informacijama (14 %) te učinak digitalnih tehnologija na društvo (8 %) spominju se rjeđe, ali i dalje upućuju na širi skup društvenih i informacijskih problema. Ta relativno uravnotežena raspodjela izvan okvira vodećih

Percepcija zaokreta na Bliskom istoku (+3 boda), društvene nejednakosti (+1 bod) i učinak digitalnih tehnologija (+1 bod) dobili su malo veću vidljivost.

U većini zemalja troškovi života i dalje su središnje pitanje, ali se natječu s drugim prioritetima ovisno o gospodarskoj situaciji, zemljopisnom položaju i izloženosti sigurnosnim ili migracijskim pritiscima svake zemlje.

Troškovi života posebno su izraženi u Irskoj (70 %), daleko iznad prosjeka EU-a, kao i u Grčkoj (57 %) i Hrvatskoj (52 %). Spomenuti su i relativno visoki udjeli ispitanika na Cipru (46 %), Malti (45 %) i Rumunjskoj (44 %). Čini se da u tim zemljama gospodarski pritisak prevladava u percepciji građana o izazovima s kojima se Europska unija trenutačno suočava.

Flash Eurobarometar Izazovi i prioriteti EU-a

S druge strane, troškovi života navode se mnogo rjeđe u Litvi (24 %), Češkoj (25 %) i Poljskoj (28 %). To može upućivati na to da su gospodarska pitanja zasjenjena drugim pitanjima, posebno ratom u Ukrajini i, u širem smislu, pitanjima povezanim sa sigurnošću. Rat u Ukrajini najčešće se spominje u Litvi (54 %) i Latviji (48 %), nakon čega slijede Mađarska (46 %) te Finska i Češka (45 %). To su zemlje u kojima zemljopisna blizina Rusije ili Bjelarusu, ili jače povijesne i sigurnosne veze sa sukobom, vjerojatno izazivaju neposrednu zabrinutost zbog rata. U nekoliko tih zemalja važnost rata u Ukrajini također ide ruku pod ruku s većom zabrinutošću u pogledu sigurnosti i obrane: To se posebno odnosi na Litvu (47 %), Finsku (38 %) i Poljsku (37 %). Rezultati stoga upućuju na jasan kompromis u hijerarhiji zabrinutosti: u državama članicama koje su izravnije izložene geopolitičkim posljedicama rata sigurnosna pitanja obično imaju prednost pred gospodarskim ili ekološkim pitanjima.

U državama članicama u kojima je rat u Ukrajini manje izražen drugi problemi obično se povećavaju u hijerarhiji. To je osobito vidljivo u dijelovima južne Europe. U Grčkoj samo 18 % ispitanika navodi rat u Ukrajini kao jedan od glavnih izazova EU-a, dok mnogo veći udio ispitanika navodi troškove života (57 %) i nezakonite migracije (45 %). Španjolska pokazuje sličan obrazac: zabrinutost zbog rata u Ukrajini i dalje je ispod prosjeka EU-a (26 %), dok su nezakonite migracije najčešće navedeni izazov (46 %), a klimatske promjene također su relativno visoke (31 %). Ti primjeri pokazuju da nacionalni prioriteti ne odražavaju samo jedinstveni europski program, već različite kombinacije gospodarskih, geopolitičkih, okolišnih i migracijskih pitanja.

Taj je kontrast vidljiv i na mjestu koje se daje klimatskim promjenama i pitanjima okoliša. To je pitanje i dalje relativno istaknuto u zemljama kao što su Danska, Francuska, Luksemburg i Italija (po 35 %), kao i u Španjolskoj (31 %) te Nizozemskoj i Švedskoj (po 30 %). Međutim, mnogo se rjeđe spominje u Latviji (11 %) i Litvi (14 %), gdje je rat u Ukrajini jedan od glavnih razloga za zabrinutost, te u Rumunjskoj (16 %), gdje se troškovi života i dezinformacije jasnije ističu. Drugim riječima, pitanja okoliša i dalje su dio europskog programa, ali se čine manje ključnima u zemljama u kojima

građani daju veću prednost sigurnosti ili neposrednijim gospodarskim pritiscima.

Općenito, rezultati za pojedine zemlje pokazuju da Europljani općenito utvrđuju isti skup izazova, ali ne istim redoslijedom. EU se suočava sa zajedničkim nizom izazova, ali predodžbe građana o njihovoj relativnoj važnosti i dalje su strogo filtrirane nacionalnim okolnostima.

Flash Eurobarometar

Izazovi i prioriteti EU-a

Pitanje 1. Prema vašem mišljenju, koji su od sljedećih izazova trenutni glavni izazovi s kojima se EU suočava? [Multiple answers possible, maximum 3]																																	
	EU-27	BE	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	HR	IT	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE					
Troškovi života	39	43	41	25	32	35	46	70	57	42	40	52	43	46	41	24	41	35	45	36	43	28	41	44	43	36	37	30					
Rat u Ukrajini	33	30	37	45	44	35	41	27	18	26	30	33	28	24	48	54	22	46	32	37	27	40	35	41	30	37	45	38					
Nezakonita migracija	32	23	25	40	26	28	25	36	45	46	31	34	34	41	30	31	25	26	35	33	29	34	37	15	39	32	16	22					
Klimatske promjene i pitanja okoliša	28	27	18	21	35	25	21	31	22	31	35	23	35	22	11	14	35	31	22	30	29	20	29	16	25	19	25	30					
Sigurnosna i obrambena pitanja	24	23	18	22	31	24	33	15	20	19	23	26	21	31	31	47	32	19	28	26	18	37	24	27	21	23	38	30					
Kriminal i terorizam	23	21	23	22	20	25	18	23	21	25	26	23	22	20	11	10	23	24	18	22	24	21	18	13	18	18	24	40					
Nedovoljan gospodarski rast	22	25	25	20	11	24	26	10	32	17	20	26	29	21	26	16	17	26	25	11	23	13	22	26	24	28	23	16					
Con fli cts na Bliskom istoku	21	23	25	20	29	19	14	22	21	24	22	18	24	21	16	22	17	16	15	28	15	19	26	18	23	16	17	20					
Socijalne nejednakosti	18	22	23	13	15	21	24	9	18	17	18	16	18	17	20	17	21	20	17	15	24	14	18	16	14	24	19	17					
Dezinformacije i manipulacija informacijama	14	10	21	19	10	11	19	13	14	18	12	17	10	14	22	19	17	8	12	11	11	22	11	26	19	17	12	13					
Utjecaj digitalnih tehnologija na društvo	8	9	7	8	11	8	11	9	4	7	9	12	9	13	6	7	17	7	17	10	9	9	8	9	14	13	7	8					

Društveno-demografske razlike i dalje su relativno ograničene, iako dob dosljedno oblikuje percepciju glavnih izazova EU-a

U usporedbi s uočenim razlikama među državama članicama, sociodemografske razlike i dalje su relativno skromne. U većini skupina Europljani općenito utvrđuju istu hijerarhiju izazova, pri čemu se među najčešće spomenutim pitanjima stalno pojavljuju troškovi života, rat u Ukrajini i nezakonite migracije. To upućuje na to da su glavni izazovi s kojima se Europska unija suočava široko rasprostranjeni među stanovništvom, bez obzira na spol, obrazovno podrijetlo ili mjesto boravišta.

Dob se ipak pojavljuje kao socio-demografska karakteristika koja najdosljednije razlikuje percepcije. Stariji ispitanici obično stavljaju veći naglasak na geopolitička i sigurnosna pitanja. Za osobe u dobi od 55 i više godina znatno je vjerojatnije da će rat u Ukrajini prepoznati kao jedan od glavnih izazova EU-a (42 %, u usporedbi s 25 % među ispitanicima u dobi od 15 do 24 godine i od 25 do 39 godina). Također je vjerojatnije da će spomenuti nezakonite migracije (38 % u odnosu na 22 % među osobama u dobi od 15 do 24 godine), sigurnost i obrana (28 % u odnosu na 20 %) i sukobi na Bliskom istoku (24 % u odnosu na 18 %).

Mladi Europljani stavljaju veći naglasak na društvene izazove. Ispitanici u dobi od 15 do 24

godine češće spominju socijalne nejednakosti (24 % u usporedbi sa 16 % među osobama u dobi od 55 i više godina) i učinak digitalnih tehnologija na društvo (11 % u usporedbi sa 6 % među najstarijim ispitanicima). Klimatske promjene i dalje su nešto izraženije među starijim radno sposobnim odraslim osobama i starijim osobama (32 % među osobama u dobi od 55 i više godina, u usporedbi s 24 % među ispitanicima u dobi od 25 do 39 godina), što upućuje na to da se problemi povezani s okolišem sada protežu i izvan mlađih generacija.

Troškovi života ističu se iznimnom dosljednošću zabrinutosti koju stvara među stanovništvom. Oko četiri od deset ispitanika to spominje bez obzira na spol, zanimanje, sastav kućanstva ili učestalost upotrebe društvenih medija, uz tek ograničene razlike među dobnim skupinama (u rasponu od 36 % među osobama u dobi od 55 godina i više do 43 % među ispitanicima u dobi od 40 do 54 godine). Tim širokim konsenzusom jača se njezin položaj dominantnog izazova s kojim se Europska unija trenutno suočava.

Konkretno, ispitanici koji vjeruju da će EU ojačati sigurnost i obranu vjerojatnije će rat u Ukrajini, klimatske promjene te sigurnost i obranu prepoznati kao izazove ili izazove. S druge strane, oni koji ne vjeruju EU-u stavljaju veći naglasak na troškove života i nezakonite migracije. To upućuje na to da je

Flash Eurobarometer
Izazovi i prioriteti EU-a

povjerenje u ulogu EU-a u području sigurnosti i
obrane povezano s različitim predodžbama o
izazovima s kojima se suočava Europska unija.

5.2 Prioriteti koje Europljani očekuju od EU-a

Nezakonite migracije te sigurnost i obrana glavni su prioriteti koje Europljani očekuju od EU-a, u strogo grupiranom poretku

Na pitanje koja bi područja EU trebao rješavati kao prioritet, Europljani daju najveći prioritet nezakonitim migracijama (25 %) te sigurnosti i obrani (24 %). Klimatske promjene i okoliš (21 %) te rat u Ukrajini (20 %) usko su povezani, što potvrđuje da vodeći prioriteti koji se očekuju od EU-a kombiniraju unutarnje pritiske, pitanja vanjske sigurnosti i dugoročne okolišne izazove.

U usporedbi s prethodnim pitanjem o glavnim izazovima s kojima se EU suočava, rang je uže grupiran. Niti jedno pitanje ne dominira popisom prioriteta. To upućuje na to da Europljani ne očekuju da se EU usredotoči samo na jedno glavno područje, već da istodobno djeluje u nekoliko glavnih područja politike.

Druga skupina prioriteta odnosi se na gospodarska i socijalna pitanja. Gospodarstvo i javne financije i radna mjesta, socijalnu ravnopravnost i vještine spominje 18 % ispitanika, dok demokracija, ljudska prava i vladavina prava slijede 15 %, a energija 14 %. Ti rezultati pokazuju da su gospodarska i socijalna pitanja i dalje važna, čak i ako su manje izražena nego u prethodnom pitanju o izazovima. Druga područja spominju se u manjim udjelima Europljana: poljoprivreda i sigurnost opskrbe 11 %, sukobi na Bliskom istoku 11 %, industrija i konkurentnost 9 %, obrazovanje i osposobljavanje 8 %, javno zdravlje 7 %, utjecaj digitalnih tehnologija na društvo 6 %, trgovina 4 %, istraživanje i inovacije 2 %, ostalo 1 %, nijedna 1 %, ne znam 2 %.

hranom te sukobi na Bliskom istoku navode se za 11 %, nakon čega slijede industrija i konkurentnost te obrazovanje i osposobljavanje (obje 9 %), javno zdravlje (8 %), učinak digitalnih tehnologija na društvo (6 %), trgovina (4 %) te istraživanje i inovacije (2 %). Općenito, rezultati upućuju na opsežan, ali prioritetni program u kojem su neposredna geopolitička i migracijska pitanja malo ispred gospodarskih, institucionalnih i sektorskih prioriteta.

Q2 Koja bi od sljedećih područja, prema vašem mišljenju, EU trebao rješavati kao prioritet?

Nacionalni prioriteti uglavnom odražavaju glavne izazove utvrđene u svakoj zemlji, ali s određenim razlikama u naglasku

Nezakonite migracije najčešće su navedeni prioritet EU-a u Španjolskoj (3 %), Cipru (34 %) i Grčkoj (33 %), a također dosežu visoke razine u državama C zechia i Irskoj (obje 32 %), Nizozemskoj (31 %) i Portugalu (30 %). To je odraz snažne važnosti migracija u nekoliko južnih država članica, u kojima je to pitanje već utvrđeno kao jedan od glavnih izazova s kojima se EU suočava.

Sigurnost i obrana, zajedno s ratom u Ukrajini, posebno su istaknute u zemljama koje se nalaze na istočnom i sjevernom dijelu Unije. Sigurnost i obrana najčešće se navode u Litvi (40 %), Finskoj (38 %) i Poljskoj (37 %), a slijede ih Danska i Estonija (33 %) te Švedska (32 %). Rat u Ukrajini posebno je važan i u Litvi (40 %) te Danskoj, Latviji i Finskoj (svih 31 %) te Estoniji i Švedskoj (obje 28 %). Kao i u prethodnom pitanju, taj obrazac upućuje na to da geografska blizina Rusije ili Bjelarusu i veća izloženost geopolitičkim posljedicama rata čine sigurnosna pitanja neposrednijima.

Povezanost s prethodnim pitanjem manje je izravna kad je riječ o gospodarskim pitanjima jer popis prioriteta EU-a ne uključuje troškove života kao takve.

Umjesto toga, gospodarska očekivanja izražena su u područjima kao što su gospodarstvo i javne financije ili radna mjesta, socijalna jednakost i vještine. Grčka se u tom pogledu ističe, pri čemu je 32 % ispitanika navelo gospodarstvo i javne financije, dok taj prioritet također doseže relativno visoke razine na Cipru (29 %). Radna mjesta, socijalna ravnopravnost i vještine češće se navode u Slovačkoj (26 %), Latviji (25 %), Bugarskoj (24 %) i Italiji (23 %). To upućuje na to da u zemljama u kojima su gospodarska pitanja posebno vidljiva očekivanja prema EU-u nisu koncentrirana u jednoj stavci, već su raspoređena u nekoliko područja gospodarske i socijalne politike.

Klimatske promjene i okoliš slijede drugi obrazac. Najčešće se navodi u Francuskoj (27 %), Italiji (26 %) i Danskoj (25 %), a relativno je visoka i u Malti i Švedskoj (24 %) te Irskoj i Portugalu (23 %). Ti rezultati u velikoj mjeri odražavaju prethodno

pitanje: klimatske promjene i okoliš mnogo se rjeđe spominju u Latviji (7 %), Litvi i Rumunjskoj (obje 10 %) te Slovačkoj (11 %). Kad je riječ o percepciji glavnih izazova EU-a, prioriteti u području okoliša manje su važni u zemljama u kojima sigurnosna pitanja, rat u Ukrajini ili neposredniji gospodarski pritisci zauzimaju više prostora. Općenito, rezultati za pojedine zemlje pokazuju snažan kontinuitet između izazova koje Europljani utvrđuju i područja koja žele da EU riješi.

Dobna struktura jasnije određuje očekivanja u pogledu djelovanja EU-a od drugih sociodemografskih varijabli.

Veća je vjerojatnost da će stariji ispitanici dati prednost pitanjima povezanim sa sigurnošću. Među osobama u dobi od 55 i više godina, nezakonite migracije spominju se za 31 %, sigurnost i obrana za 29 %, a rat u Ukrajini za 27 %. S druge strane, među ispitanicima u dobi od 15 do 24 godine te su brojke niže te iznose 16 %, 18 % odnosno 13 %. To odražava prethodno pitanje, u kojem je vjerojatnije da će stariji ispitanici utvrditi rat u Ukrajini, nezakonite migracije te sigurnost i obranu kao glavne izazove s kojima se EU suočava. S druge strane, mladi Europljani pridaju relativno veću važnost socijalnim i institucijskim prioritetima. Ispitanici u dobi od 15 do 24 godine imaju veću vjerojatnost od osoba u dobi od 55 i više godina da spomenu radna mjesta, socijalnu jednakost i vještine (23 % u odnosu na 14 %), gospodarstvo i javne financije (21 % u odnosu na 16 %), obrazovanje i osposobljavanje (15 % u odnosu na 6 %) te demokraciju, ljudska prava i vladavinu prava (19 % u odnosu na 15 %).

Klimatske promjene i okoliš ne slijede jednostavan generacijski obrazac. Navedeno je 21 % osoba u dobi od 15 do 24 godine, 15 % među ispitanicima u dobi od 25 do 39 godina, a 25 % među osobama u dobi od 55 i više godina. Time se potvrđuje da pitanja okoliša nisu ograničena na mlađe generacije i da su i dalje dio prioritetnog programa EU-a za sve dobne skupine, iako različitog intenziteta.

Razlike u stavovima su vidljivije. Ispitanici koji vjeruju da će EU ojačati sigurnost i obranu

Flash Eurobarometar
Izazovi i prioriteti EU-a

vjerojatniji su od onih koji ne vjeruju da će EU dati prednost sigurnosti i obrani (26 % u odnosu na 22 %), ratu u Ukrajini (23 % u odnosu na 16 %) te klimatskim promjenama i okolišu (23 % u odnosu na 17 %). S druge strane, oni koji ne vjeruju EU-u u jačanje sigurnosti i obrane imaju znatno veću vjerojatnost da će prednost dati nezakonitim migracijama (33 % u odnosu na 20 %). Ti rezultati upućuju na to da su širi stavovi prema EU-u povezani s različitim očekivanjima o tome što bi Europska unija trebala dati prednost, čak i ako opća hijerarhija zabrinutosti ostane relativno stabilna.

6. Sigurnost i obrana EU-a

6.1 Percipirana prijetnja nacionalnoj sigurnosti i potpora obrambenoj autonomiji EU-a

Europljani se osjećaju manje izravno ugroženima nego početkom 2026., ali i dalje snažno podupiru autonomiju europsku obranu

S obzirom na trenutačni međunarodni kontekst, mali broj Europljana slaže se da je ugrožena sigurnost njihove zemlje (52 %), uključujući 19 % onih koji se u potpunosti slažu i 33 % onih koji se obično slažu. Međutim, taj se osjećaj nesigurnosti naglo smanjio u odnosu na siječanj 2026., za 16 postotnih bodova.

To smanjenje ne dovodi do slabije potpore obrambenim kapacitetima na razini EU-a. Naprotiv, više od dvije trećine Europljana slaže se da bi EU trebao ojačati svoje kapacitete za samostalnu

među glavnim područjima koja Europljani očekuju od EU-a.

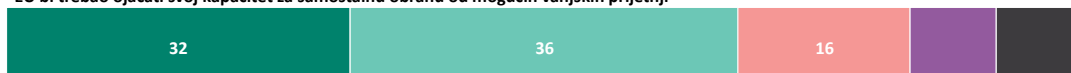
Osjećaj prijetnje i dalje je neujednačen među državama članicama, a potpora autonomnoj obrani EU-a uglavnom je zajednička

Rezultati na razini zemalja pokazuju da se percepcija prijetnji nacionalnoj sigurnosti znatno razlikuje diljem EU-a. Najviše razine suglasnosti da je sigurnost zemlje ugrožena zabilježene su na Cipru (74 %), a slijede Malta (66 %), Litva (65 %), Luksembourg (64 %), Estonija (62 %) i Danska (61 %). Relativno visoke razine zabilježene su i u Grčkoj (59 %), Rumunjskoj (58 %), Njemačkoj (57 %) te Francuskoj i Poljskoj (obje 56 %). S druge strane, percepcija prijetnje znatno je niža u Sloveniji (32 %), Hrvatskoj (39 %), Austriji (42 %), Mađarskoj (43 %), Belgiji i Bugarskoj (44 %), Italiji (45 %) i Slovačkoj (47 %). U tim se zemljama manje od polovine ispitanika

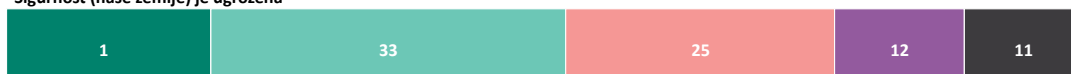
Q7 U kojoj se mjeri slažete ili ne slažete sa sljedećim izjavama ?

■ Potpuno suglasni ■ Želi se složiti ■ Želja za neslaganjem ■ Uopće se ne slažem ■ Ne znam

EU bi trebao ojačati svoj kapacitet za samostalnu obranu od mogućih vanjskih prijetnji

Sigurnost (naše zemlje) je ugrožena

obranu od potencijalnih vanjskih prijetnji (6 %), uključujući 32 % onih koji se u potpunosti slažu. To upućuje na to da potpora snažnijoj europskoj obrani nije samo reakcija na neposredan osjećaj nacionalne nesigurnosti, već i odraz šireg očekivanja da bi se EU trebao moći zaštititi u nesigurnom međunarodnom okruženju.

Razlika između ova dva rezultata je važna. Iako manji broj Europljana sada smatra da je njihova zemlja izravno ugrožena, velika većina i dalje podupire jačanje autonomnih obrambenih kapaciteta EU-a. To je odraz prioriteta utvrđenih u prethodnom odjeljku, u kojem su sigurnost i obrana

slaže da je sigurnost njihove zemlje ugrožena.

Smanjenje osjećaja prijetnje u odnosu na siječanj 2026. vidljivo je u većini država članica. U nekoliko je zemalja smanjenje posebno izraženo, posebno u Nizozemskoj (–25 bodova), Francuskoj (–24 boda), Belgiji (–21 bod), Italiji (–19 bodova) te Njemačkoj i Švedskoj (–18 bodova). To upućuje na to da nagli pad zabilježen na razini EU-a nije potaknut malim brojem zemalja, već odražava šire ublažavanje percipirane nesigurnosti diljem Europske unije. Međutim, pad nije ujednačen: osjećaj prijetnje i dalje je gotovo stabilan na Cipru (–1 bod) te se čak povećava u Luksemburgu (9 bodova) i Malti (6

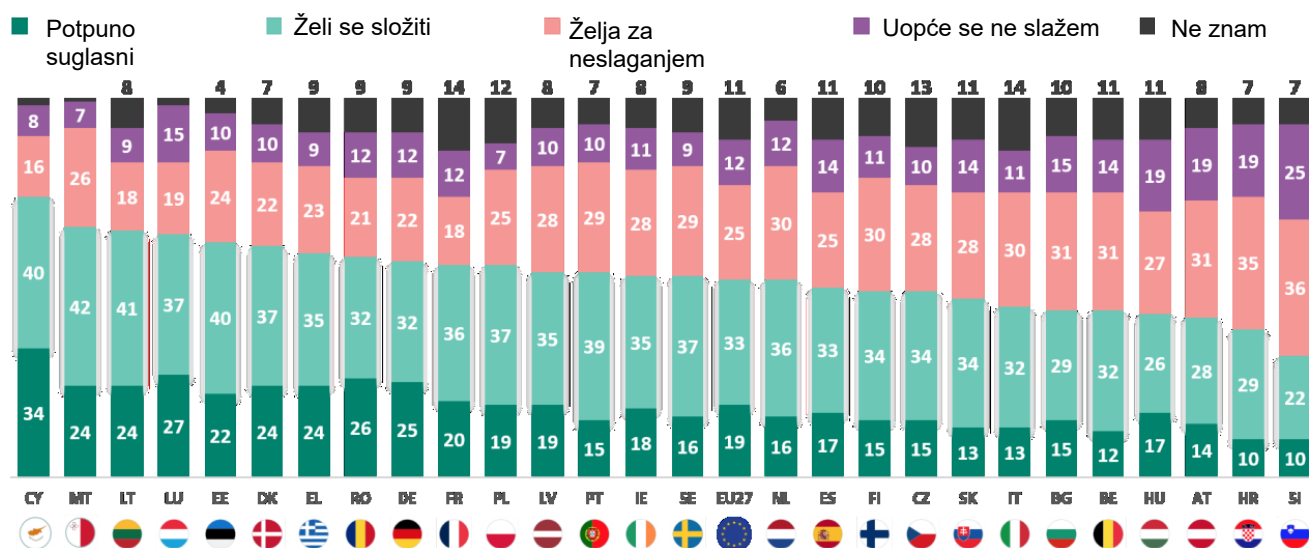
Flash Eurobarometer Izazovi i prioriteti EU-a

bodova), što potvrđuje da nacionalni konteksti i dalje oblikuju percepciju sigurnosti.

Potporna jačanju autonomnih obrambenih kapaciteta EU-a mnogo je homogenija. Većina se slaže s tom izjavom u svakoj državi članici, u rasponu od 62 % u Italiji do 92 % na Malti. Najveće razine zabilježene su u Malti (92 %), Luksemburgu (91 %) i Cipru (88 %), a slijede ih Danska (80 %), Estonija (79 %), Portugal (78 %) i Litva (77 %). Čak i u zemljama u kojima je potpora najniža, očito je da se i dalje temelji na većini, kao što su Italija (62 %), Poljska (65 %), Austrija i Slovenija (66 %) te Bugarska i Švedska (67 %). To pokazuje da, iako se Europljani razlikuju po tome koliko se osjećaju izravno ugroženima, potpora jačanju obrambenih kapaciteta EU-a zajedničko je stajalište u cijeloj Europskoj uniji.

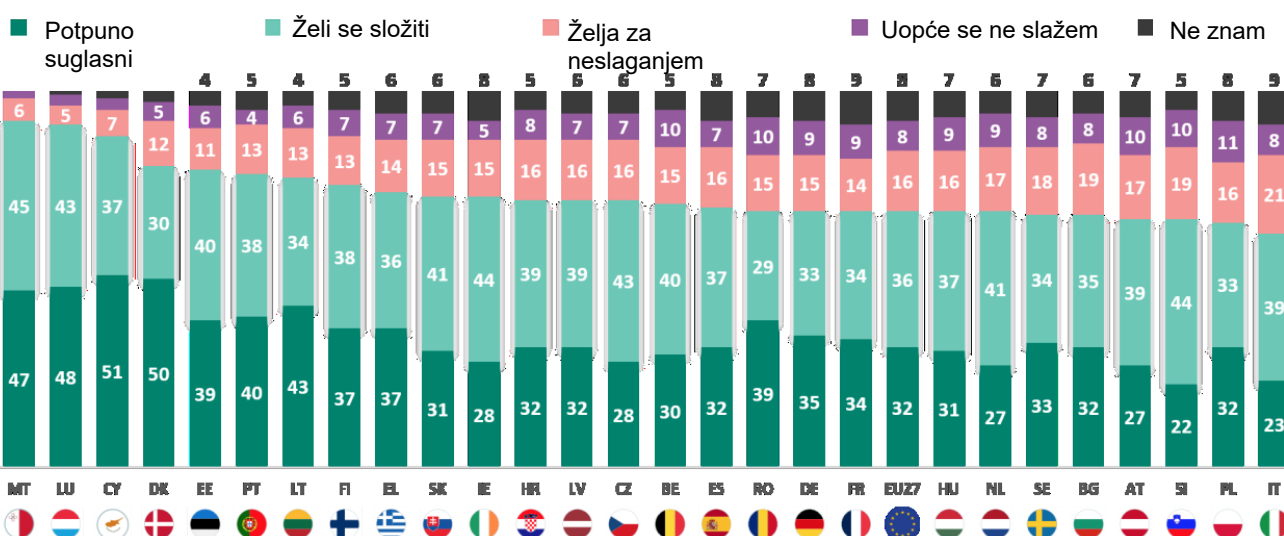
Pitanje 7. S obzirom na trenutačni međunarodni kontekst, u kojoj se mjeri slažete ili ne slažete sa sljedećim izjavama?

Sigurnost (naše zemlje) je ugrožena

Flash Eurobarometar Izazovi i prioriteti EU-a

Pitanje 7. S obzirom na trenutačni međunarodni kontekst, u kojoj se mjeri slažete ili ne slažete sa sljedećim izjavama?

Najsnažnije su razlike u stavovima. Ispitanici koji vjeruju da će EU ojačati sigurnost i obranu imaju mnogo veću vjerojatnost da će poduprijeti autonomne obrambene kapacitete EU-a od onih koji ne vjeruju EU-u u tom području (75 % u odnosu na 59 %). Slična razlika uočena je i među onima koji su zadovoljni i nezadovoljni poštovanjem vladavine prava u EU-u (77 % u odnosu na 61 %). Ti rezultati upućuju na to da je potpora autonomnoj obrani EU-a usko povezana sa širim povjerenjem u sposobnost EU-a da učinkovito djeluje. Međutim, čak i među skeptičnijim skupinama potpora se i dalje temelji na većini, što potvrđuje da je jačanje obrambenih kapaciteta EU-a opće zajedničko očekivanje europskog stanovništva.

Sociodemografske razlike ograničene su kad je riječ o percipiranoj prijetnji, ali su vidljivije kad je riječ o potpori autonomnoj obrani EU-a. Sociodemografske razlike u percepciji da je zemlja ugrožena i dalje su relativno ograničene. Za razliku od prethodnih pitanja o glavnim izazovima i prioritetima EU-a, dob ne strukturira odgovore. Sporazum o ugroženosti nacionalne sigurnosti iznosi 54 % među osobama u dobi od 15 do 24 godine i od 25 do 39 godina, 50 % među osobama u dobi od 40 do 54 godine i 53 % među osobama u dobi od 55 i više godina. To upućuje na to da se, kad se građane izravno pita o sigurnosti njihove zemlje, osjećaj prijetnje relativno široko dijeli među generacijama. Rodne razlike također su skromne, iako je malo vjerojatnije da će se žene (54 %) nego muškarci (51 %) složiti da je sigurnost njihove zemlje ugrožena.

Potpura jačanju autonomnih obrambenih kapaciteta EU-a pokazuje izraženije sociodemografske obrasce. Veća je među ispitanicima u dobi od 55 i više godina (74 %) nego među ispitanicima u dobi od 15 do 24 godine (63 %), od 25 do 39 godina (62 %) i od 40 do 54 godine (65 %). To djelomično odražava prethodne nalaze koji pokazuju da stariji ispitanici obično pridaju veću važnost geopolitičkim pitanjima i pitanjima povezanim sa sigurnošću.

6.2 Povjerenje u EU za jačanje sigurnosti i obrane

Većina Europljana vjeruje da će EU ojačati sigurnost i obranu, iako je povjerenje umjerenije od potpore autonomnoj obrani EU-a.

Europski građani vjeruju da će Europska unija ojačati sigurnost i obranu u Europi i zaštititi svoj citi zens (56 %), uključujući 12 % onih koji joj u potpunosti vjeruju i 44 % onih koji joj vjeruju. U odnosu na siječanj 2026. povjerenje u EU radi jačanja sigurnosti i obrane povećalo se za četiri postotna boda, dok se udio onih koji mu uopće ne vjeruju smanjio. Rezultati stoga upućuju na skromno, ali jasno poboljšanje povjerenja u sposobnost EU-a da djeluje u području sigurnosti i obrane.

Taj bi rezultat trebalo tumačiti zajedno s prethodnim pitanjem. Iako se više od dvije trećine Europljana slaže da bi EU trebao ojačati svoje kapacitete za samostalnu obranu od potencijalnih vanjskih prijetnji, manja većina vjeruje da će EU ojačati sigurnost i obranu u praksi. Taj nedostatak upućuje na to da je potpora načelu snažnije europske obrane šira od povjerenja u sposobnost EU-a da je ostvari. Međutim, činjenica da povjerenje drži većina i da se povećalo od siječnja 2026. potvrđuje da mnogi građani EU smatraju relevantnim akterom u području sigurnosti i obrane.

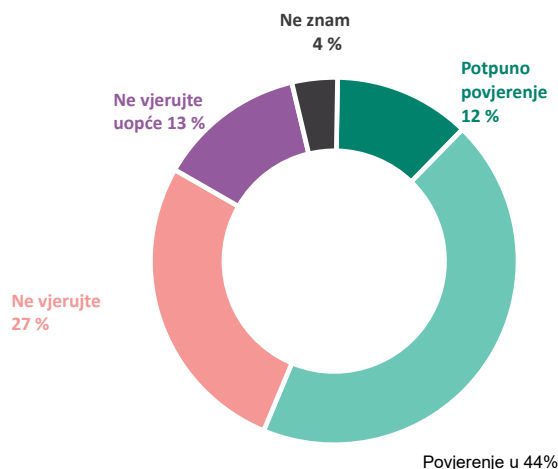
Povjerenje u sigurnost i obranu u EU-u najveće je na Malti i u Luksemburgu, a manje u nekoliko najvećih država članica

Povjerenje u EU u pogledu jačanja sigurnosti i obrane znatno se razlikuje među državama članicama. Najviša razina zabilježena je na Malti (91 %) i u Luksemburgu (88 %), a slijede je Cipar (76 %), Portugal, Danska i Litva (svih 75 %) te Estonija (72 %). U tim je zemljama povjerenje u sposobnost EU-a da zaštititi građane znatno iznad prosjeka EU-a.

Na drugom kraju ljestvice povjerenje je najniže u Grčkoj i Češkoj (obje 47 %). Također je relativno nizak u Njemačkoj i Italiji (obje 50 %), Slovačkoj i Bugarskoj (obje 52 %) te Francuskoj i Austriji (obje 53 %). To potvrđuje da je, iako povjerenje u gotovo svim državama članicama ima većina ili gotovo većina, povjerenje u ulogu EU-a u području sigurnosti i obrane u nekoliko velikih država članica, posebno u Njemačkoj, Italiji i Francuskoj, ograničenije.

Obrazac za pojedinu zemlju samo se djelomično preklapa s osjećajem nacionalne prijetnje opisanim u prethodnom odjeljku. U Ituniji i Estoniji visoka razina povjerenja u EU povezana je sa snažnom percepcijom sigurnosnih rizika, što upućuje na to da bi zemlje koje su izloženije geopolitičkim posljedicama rata u Ukrajini također mogle imati veće povjerenje u obrambeno djelovanje na razini EU-a. Međutim, to nije sustavno. Neke zemlje s

Pitanje 8. U kojoj mjeri vjerujete Europskoj uniji da će ojačati sigurnost i obranu u Europi i bolje zaštititi svoje građane?

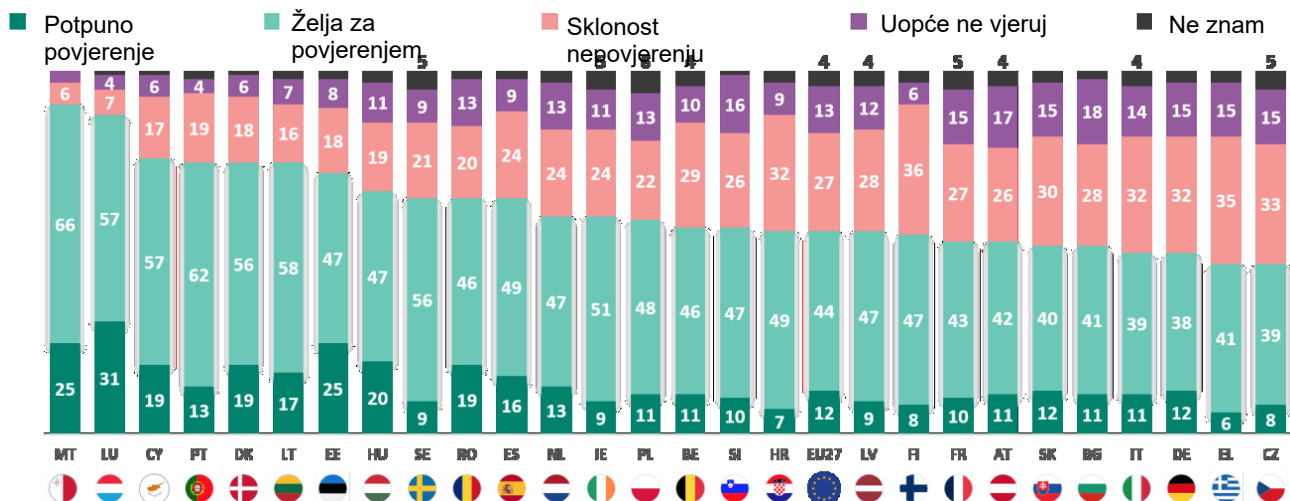
relativno visokom percipiranom prijetnjom, kao što su Francuska ili Njemačka, pokazuju umjereniju

Flash Eurobarometar Izazovi i prioriteti EU-a

razinu povjerenja u EU u tom području. To upućuje na to da povjerenje u sigurnosnu i obrambenu ulogu EU-a ne oblikuje samo izloženost vanjskim prijetnjama, nego i širi nacionalni stavovi o sposobnosti EU-a da učinkovito djeluje.

U odnosu na siječanj 2026. povjerenje se povećalo u većini država članica, iako u različitoj mjeri. Najveće povećanje zabilježeno je u Malti (24 boda), Francuskoj (13 bodova), Luksemburgu (12 bodova), Austriji (10 bodova) i Sloveniji (9 bodova). Povjerenje se također znatno povećalo u Bugarskoj i Mađarskoj (oboje 8 bodova), Danskoj i Grčkoj (oboje 7 bodova) te Belgiji (šest bodova). Sveukupno povećanje povjerenja rašireno je, ali neujednačeno diljem Europske unije.

Pitanje 8. U kojoj mjeri vjerujete Europskoj uniji da će ojačati sigurnost i obranu u Europi i bolje zaštititi svoje građane?

Flash Eurobarometar

Izazovi i prioriteti EU-a

Povjerenje u sigurnost i obranu u EU-u veće je među mlađim ispitanicima i onima sa širim povjerenjem u EU

Starost je jedna od najjasnijih podjela. Povjerenje u EU u jačanje sigurnosti i obrane najveće je među ispitanicima u dobi od 15 do 24 godine (65 %) te je i dalje iznad prosjeka EU-a (56 %) među ispitanicima u dobi od 25 do 39 godina (59 %). Niže je među ispitanicima u dobi od 40 do 54 godine (53 %) i onima u dobi od 55 i više godina (55 %).

Taj je dobni obrazac značajan jer je općenito vjerojatnije da će stariji ispitanici utvrditi pitanja povezana sa sigurnošću kao izazove ili prioritete EU-a. Čini se da je manje vjerojatno da će se mlađi ispitanici osjećati izravno pogođenima sigurnosnim prijetnjama, ali je vjerojatnije da će vjerovati EU-u da će djelovati u tom području. To upućuje na razliku između percepcije prijetnje, koja je obično jača među starijim ispitanicima, i povjerenja u djelovanje EU-a, koje je snažnije među mlađim Europljanima.

Razlike među spolovima ograničene su, iako je za muškarce (58 %) malo vjerojatnije da će vjerovati EU-u u tom području nego za žene (55 %). Povjerenje je veće i među ispitanicima s tercijarnim obrazovanjem (61 %) nego među onima s višim srednjim ili poslijesrednjoškolskim obrazovanjem koje nije tercijarno (54 %) ili nižim razinama obrazovanja (55 %).

Najsnažnije su razlike u stavovima. Ispitanici koji su zadovoljni poštovanjem vladavine prava u EU-u (79 %) imaju mnogo veću vjerojatnost da će vjerovati EU-u da će ojačati sigurnost i obranu od onih koji su

nezadovoljni (36 %). To potvrđuje da je povjerenje u ulogu EU-a u području sigurnosti i obrane usko povezano sa širim povjerenjem u funkcioniranje Europske unije.

Povjerenje u obranu u EU-u znatno je veće među osobama mlađima od 25 godina (65 %)

Pitanje 8. U kojoj mjeri vjerujete Europskoj uniji da će ojačati sigurnost i obranu u Europi i bolje zaštititi svoje građane?

7. Tehničke specifikacije

Demoskopija je od 19. do 24. lipnja 2026. provela Flash Eurobarometar 584 na zahtjev Europske komisije, Glavne uprave za komunikaciju (GU COMM, Odjel za javno mišljenje i građanski angažman). Riječ je o anketi koju koordinira Glavna uprava za komunikaciju (GU COMM, Odjel za javno mišljenje i građanski angažman).

Flash Eurobarometar obuhvaća opću populaciju u dobi od 15 i više godina u svih 27 država članica EU-a. Ta ciljna populacija odgovara široj javnosti kako je definirana u okvirnom ugovoru Flash Eurobarometra. Ukupno su obavljena 25.904 intervjua putem računalno potpomognutog internetskog intervjua (CAWI).

Plan uzorkovanja u skladu je sa standardnim specifikacijama okvirnog ugovora, s 1 000 razgovora u većim državama članicama i 500 razgovora u manjim državama članicama (LU, CY, MT).

Broj razgovora po zemlji

EU	EU	25904	LV	Latvija	1010
BE	Belgija	1039	LT	Litva	1005
BG	Bugarska	1007	LU	Luksemburg	506
CZ	Češka	1016	HU	Mađarska	1030
DK	Danska	1015	MT	Malta	512
DE	Njemačka	1008	NL	Nizozemska	1024
EE	Estonija	1005	AT	Austrija	1017
IE	Republika Irska	1036	PL	Poljska	1024
EL	Grčka	1008	PT	Portugal	1005
ES	Španjolska	1005	RO	Rumunjska	1014
FR	Francuska	1005	SI	Slovenija	1016
HR	Hrvatska	1031	SK	Slovačka	1003
IT	Italija	1009	FI	Finska	1024
CY	Cipar	521	SE	Švedska	1009

Flash Eurobarometar
Izazovi i prioriteti EU-a

Razlika do gornje granice pogreške

Na rezultate istraživanja primjenjuju se dopuštena odstupanja pri uzorkovanju. „Granična vrijednost pogreške” kvantificira nesigurnost u vezi s rezultatima ankete (ili povjerenje u njih). U pravilu, što se više intervjua provodi (veličina uzorka), to je manja dopuštena pogreška. Uzorak od 500 imat će dopušteno odstupanje od najviše 4,4 postotna boda, a uzorak od 1 000 imat će dopušteno odstupanje od najviše 3,1 postotnog boda.

(tablica iz drugog izvješća Eurobarometra)

Statističke razlike do gornje granice zbog postupka uzorkovanja

(na 95 %-tnoj razini pouzdanosti)

različite veličine uzorka su u redovima

različiti opaženi rezultati nalaze se u stupcima

	5 %	10 %	15 %	20 %	25 %	30 %	35 %	40 %	45 %	50 %	
	95 %	90 %	85 %	80 %	75 %	70 %	65 %	60 %	55 %	50 %	
N = 50	6,0	8,3	9,9	11,1	12,0	12,7	13,2	13,6	13,8	13,9	N = 50
N = 500	1,9	2,6	3,1	3,5	3,8	4,0	4,2	4,3	4,4	4,4	N = 500
N = 1000	1,4	1,9	2,2	2,5	2,7	2,8	3,0	3,0	3,1	3,1	N = 1000
N = 1500	1,1	1,5	1,8	2,0	2,2	2,3	2,4	2,5	2,5	2,5	N = 1500
N = 2000	1,0	1,3	1,6	1,8	1,9	2,0	2,1	2,1	2,2	2,2	N = 2000

8. Questionnaire

Način razgovora: Online (CAWI)

Ciljna populacija: Javnost u cjelini, 15+

Pokrivenost: 27 država članica EU-a

Datumi terenskog rada: od 19. do 24. lipnja 2026.

Uzorak s iz: 25904 intervjua (otprilike 1000 u većim zemljama i 500 u manjim zemljama)

Obuhvaćena su sociodemografska pitanja: dob, spol, obrazovanje, zanimanje, regija, urbanizacija, sastav kućanstva i financijske poteškoće.

EU: prednosti, izazovi i prioriteti

**prvo tromjesečje: Prema vašem mišljenju, koji su trenutno glavni izazovi s kojima se EU suočava?
Odaberite najviše tri odgovora.**

(RANDOMISE 1-11 – MAX. 3 ANSWERS)

Socijalne nejednakosti 1

Nedovoljan gospodarski rast 2

Troškovi života 3

Rat u Ukrajini 4

Sukobi na Bliskom istoku (M) 5

Klimatske promjene i pitanja okoliša 6

Nezakonita migracija 7

Kriminal i terorizam 8

Utjecaj digitalnih tehnologija na društvo 9

Dezinformacije i manipulacija informacijama 10

Sigurnosna i obrambena pitanja 11

Ostalo 12

Nijedna trinaesta

Ne znam 998

Pitanje 2.: Što mislite, kojim bi se od sljedećih područja EU trebao baviti kao prioritetom? Odaberite najviše tri odgovora.

(RANDOMISE 1-17 – MAX 3 PRIMJENJIVAČI)

Nezakonita migracija 1

Rat u Ukrajini 2

Sigurnost i obrana 3

Gospodarstvo i javne financije 4

Industrija i konkurentnost 5

Poljoprivreda i sigurnost opskrbe hranom 6

Flash Eurobarometar
Izazovi i prioriteti EU-a

Klimatske promjene i okoliš 7
 Obrazovanje i osposobljavanje 8
 Radna mjesta, socijalna ravnopravnost i vještine 9
 Energija 10
 Trgovina 11
 Istraživanje i inovacije 12
 Javno zdravstvo 13
 Utjecaj digitalnih tehnologija na društvo (N) 14
 Demokracija, ljudska prava i vladavina prava 15
 Sukobi na Bliskom istoku (N) 16
 Ostalo 17
 Nijedna 18
 Ne znam 998

Demokracija i vladavina prava u EU-u

Pitanje 3. Prema vašem mišljenju, koji su od sljedećih elemenata najvažniji elementi demokratskog društva?

(RANDOMISE 1 – 10 – MAX 3 ANSWERS)

Slobodni i poštjeni izbori 1
 Sloboda govora/izražavanja 2
 Sloboda i neovisnost medija 3
 Poštovanje vladavine prava i zaštita temeljnih prava 4
 Neovisni pravosudni sustav 5
 Građani mogu sudjelovati u javnoj raspravi i donošenju odluka 6
 Transparentnost i odgovornost političkih čelnika 7
 Poštivanje prava manjina 8
 Borba protiv korupcije 9
 Snažna oporba koja može kritizirati vladu 10
 Ostalo 11
 Nijedna od ovih 12
 Ne znam 13

Q4 Overall, koliko ste zadovoljni ili nezadovoljni poštovanjem vladavine prava u...

(Jedna obavijest samo)

		vrlo zadovoljan	Prilično zadovoljan	Umjesto nezadovoljni	toga, vrlo nezadovoljan	Ne znam
1	(Naša zemlja)	1	2	3	4	998
2	EU	1	2	3	4	998

Flash Eurobarometar
Izazovi i prioriteti EU-a

Pitanje 5. Za svaku od sljedećih mjera, recite mi smatrate li da je učinkovita ili ne u donošenju političkih odluka na razini EU-a nakon izbora?

(RANDOMISE – JEDNA NAPOMENA PER LINE)

		Vrlo učinkovito	Prilično djelotvor no	Nije učinkovit	vrloUopće djelotvorn o	nijeNe znam
1	biti član udruge ili nevladine organizacije	1	2	3	4	998
2	Sudjelujte u europskoj građanskoj inicijativi (zahtjev koji je potpisalo najmanje milijun građana u najmanje sedam država članica i kojim se Europsku komisiju poziva da predloži nove zakone u područjima u kojima Komisija ima ovlasti za djelovanje) ili u europskom panelu građana i građanki (nasumično odabrana skupština građana i građanki na razini EU-a koja zajedno radi na preporukama o politikama).					
3	Sudjelujte u političkim pokretima stranaka ili sindikata					
4	bojkot ili kupnja određenih proizvoda iz političkih, etičkih ili ekoloških razloga					
5	Sudjelujte u prosvjedu ili prosvjedu					

Neovisnost i trgovina

Pitanje 6. U kojoj se mjeri slažete sa sljedećim izjavama?

(ROTATE – JEDNA NAPOMENA PER LINE)

		Potpuno suglasni	Želi se složiti	Želja neslaganjem	zaUopće slažem	se	neNe znam
1	Države članice mogu1 ostvariti bolje rezultate u trgovinskim pregovorima suradnjom na razini EU-a		2	3	4		998
2	EU bi trebao ojačati svoju1 gospodarsku neovisnost diversifikacijom svojih trgovinskih odnosa		2	3	4		998

D efence, uključujući buduću sigurnosnu strategiju

Pitanje 7. S obzirom na trenutačni međunarodni kontekst, u kojoj se mjeri slažete ili ne slažete sa sljedećim izjavama?

(ROTATE – JEDNA NAPOMENA PER LINE)

		Potpuno suglasni	Želi se složiti	Želja neslaganjem	zaUopće slažem	se	neNe znam
1	Sigurnost (naše zemlje) je1 ugrožena		2	3	4		998
2	EU bi trebao ojačati svoj1 kapacitet za samostalnu obranu od potencijalnih vanjskih prijetnji (N)		2	3	4		998

Pitanje 8. U kojoj mjeri vjerujete Europskoj uniji da će ojačati sigurnost i obranu u Europi i zaštititi svoj citi zens?

Flash Eurobarometar
Izazovi i prioriteti EU-a

(Jedna obavijest samo)

Potpuno povjerenje	1
Želja za povjerenjem	2
Sklonost nepovjerenju	3
Uopće ne vjeruj	4
Ne znam	4

Energetska kriza

Pitanje 9. Prema vašem mišljenju, što može pomoći EU-u da napusti fosilna goriva?

(Prvo je ISKLJUČIV – I onda – VIŠE –RANDOMISE)

Veća elektrifikacija	1
Smanjenje potrošnje energije mjerama energetske učinkovitosti	2
Promicanje lokalnih mjera kao što su energetske zajednice	3
Razvoj većeg kapaciteta za energiju iz obnovljivih izvora putem npr. novih vjetroelektrana i solarnih parkova	4
Ulaganje u nuklearna rješenja	5
Ostalo	6
Ne znam	998

1. Prvo?

2. A onda?

Q10 W hich, ako postoji, od sljedećih mjera koje ste poduzeli kao odgovor na povećanje cijena energije nakon početka rata u Iranu (krajem veljače 2026.) kako biste smanjili potrošnju energije i aktivnije upravljali potrošnjom energije? Imate...

(MULTIPLE ANSWERS POSSIBLE – NONE AND DK A EXCLUSIVE –RANDOMISE)

Smanjena uporaba grijanja ili hlađenja	1
Smanjena ukupna potrošnja električne energije	2
Poboljšana izolacija ili energetska učinkovitost vašeg doma	3
Ulaganje u energetske učinkovitije uređaje	4
Pomnije pratite potrošnju energije	5
Usporedba ili promjena dobavljača energije ili ugovora	6
Korišteni pametni alati ili aplikacije za upravljanje potrošnjom energije	7
Prilagođena potrošnja energije kako bi se ostvarile koristi od nižih cijena ili smanjene potrošnje u satima s višim cijenama (npr. ujutro, navečer)	8
Ugrađena ili razmatrana ugradnja rješenja za obnovljivu energiju (npr. solarne ploče)	9

Flash Eurobarometar Izazovi i prioriteti EU-a

Pridruživanje energetske zajednici	10
Promijenili ste navike prijevoza kako biste smanjili potrošnju energije	11
Ostalo	12
Nijedna	13
Ne znam	998

Društveni mediji

Pitanje 11 Koliko ste zabrinuti zbog sljedećih rizika s kojima se djeca suočavaju na društvenim mrežama?

(Jedna osoba samo - RANDOMISE)

	Vrlo zabrinuti	Donekle zabrinuti	Nije vrlo zabrinuta	Uopće nisu zabrinuti	Ne znam
1 Izloženost štetnom sadržaju (npr. nasilje, samoozljeđivanje, ekstremizam, štetno zdravlje ili kozmetički savjeti)	1	2	3	4	998
2 Njega na internetu ili seksualno iskorištavanje	1	2	3	4	998
3 Zlostavljanje na internetu ili uznemiravanje	1	2	3	4	998
4 Aditivni dizajn	1	2	3	4	998
5 rizici za privatnost podataka (npr. prikupljanje osobnih podataka djece)	1	2	3	4	998
6 Zapošljavanje zbog nezakonitih aktivnosti	1	2	3	4	998

Q12 Aktom o digitalnim uslugama zahtijeva se da internetske platforme bolje štite djecu od štete, što bi moglo dovesti do, primjerice, kiberzlostavljanja, mamljenja, izloženosti nasilnom ekstremističkom materijalu, dizajna koji stvara ovisnost ili takozvanih rupa za zečeve. Kako bi se dodatno ojačala zaštita djece na internetu, koje bi od sljedećih mjera EU trebao poduzeti?

(Jedna obavijest samo)

Donijeti pravila na razini EU-a kojima se pružateljima društvenih medija zabranjuje da nude svoje usluge djeci mlađoj od određene dobi	1
Donijeti pravila na razini EU-a kojima se pružatelje društvenih medija obvezuje da odgode pružanje pristupa određenim nesigurnim društvenim medijima djeci mlađoj od određene dobi	2
Povećanje sredstava dodijeljenih tijelima za izvršavanje zakonodavstva	3
Prepuštiti roditeljima i školama upravljanje sigurnošću djece na internetu bez dodatnih mjera na razini EU-a	4
Nisu potrebne dodatne mjere	5
Ne znam	998

Pitanja o dezinformaciji

13 U posljednjih sedam dana, koliko često ste naišli na informacije online da you...

(Jedna linija za pomoć)

Flash Eurobarometar Izazovi i prioriteti EU-a

	Svakodnevno ili gotovo svaki dan	Nekoliko puta tjedno	Manje često	Nikada	Ne znam	
1 Nismo bili sigurni je li to bilo pouzdano.	1	2	3	4	998	
2 Za koje se vjeruje da su lažni ili obmanjujući	1	2	3	4	998	
Vjerovalo se da je to bio dio pokušaja						
3 strane zemlje ili organizacije da utječe na vaše mišljenje.	1	2	3	4	998	

ASK SVE

Q14 Kada na internetu nađete na informacije za koje mislite da bi mogle biti lažne ili obmanjujuće, što obično radite?

(MULTIPLE RESPONSES POSSIBLE – RANDOMISE 1-5)

Ignoriraj to	1
Provjerite ga usporedbom s drugim izvorima	2
Prijavi ga na platformu ili web-mjesto	3
Razgovarajte s prijateljima / obitelji	4
Podijelite ga putem interneta	5
Ne znam	998

ASK SVE

Pitanje 15. Treba li prednost dati sljedećim mjerama, ako postoje, kako bi se smanjio negativan učinak lažnih ili obmanjujućih informacija na internetu?

(MAX. 2. NARUČITELJI – NISU ISKLJUČENI I DK – RANDOMISE 1 – 6)

Stroža pravila za internetske platforme i platforme društvenih medija	1
Više obrazovanja i medijske pismenosti za građane	2
Neovisnija provjera činjenica o internetskom sadržaju	3
Strože sankcije protiv nezakonitog sadržaja i aktivnosti na internetu	4
Jasno označavanje sadržaja generiranog umjetnom inteligencijom ili manipuliranog sadržaja	5
Minimalna dobna granica za pristup društvenim medijima	6
Nisu potrebne dodatne mjere	7
Ne znam	998

ASK SVE

DX 1 Kako otkrivate i koristite platforme društvenih medija kako biste dobili informacije o aktualnim događajima ili političkim pitanjima?

Flash Eurobarometer
Izazovi i prioriteti EU-a

(Jedna obavijest samo)

Nekoliko puta dnevno	1
Jednom dnevno	2
Nekoliko puta tjedno	3
Manje često	4
Nikada	5
Ne znam	998